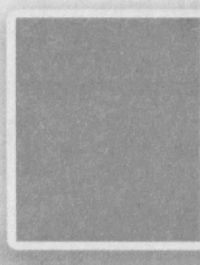




XASR

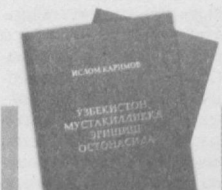


IJTIMOIY-SIYOSIY
GAZETA

Газета 2004 йил 1 январдан
чиқа бошлаган.
E-mail: axborotXXIasr@yahoo.com
web sayt: www.21asr.uz

2011 йил 13 октябрь, пайшанба
41-(413)-сон

TADBIRKORLAR VA ISHBILARMONLAR HARAKATI — O'ZBEKISTON LIBERAL-DEMOKRATIK PARTIYASI NASHRI



Президентимиз асари моддий ва маънавий кадрларнинг мазмун-моҳияти ва аҳамиятини чуқур англашда бекиёс методик қўлланмага айланиши шубҳасиз



2011 йилнинг ўтган даврида Сурхондарё вилоятида 215 гектар майдонда пакана ва ярим пакана ниҳоллардан иборат интенсив боғлар барпо этилди



Айни пайтда ер юзи аҳолисининг 1 миллиарддан кўпроғи эса оч-наҳор кун кечираётгани таъкидланаяпти

03 ЭЪТИРОФ

05 ЖАРАЁН

07 ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ЎЗБЕКISTONNING JAҲОН ПАХТА БОЗОРИДАГИ МАВҒЕН ТОБОРА ЮКСАЛМОҚДА

ТОШКЕНТДА 12 ОКТАБР КУНИ ПРЕЗИДЕНТИМИЗ ИСЛОМ КАРИМОВ ТАШАБУСИ БИЛАН ТАШКИЛ ЭТИЛГАН VII ХАЛҚАРО ЎЗБЕКISTON ПАХТА ВА ТЎКИМАЧИЛИК ЯРМАРКАСИ БОШЛАНДИ



Мамлакатимизда ҳар йили ўтказиладиган жаҳон микёсидаги йирик иқтисодий форумлардан бири — Президентимиз Ислам Каримов ташаббуси билан ташкил этилган «Пахта ва тўқимачилик: бозорнинг янги истиқболлари» VII Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркаси очилди. Дунёнинг турли минтақаларидан пахта ва тўқимачилик саноати вакиллари, трейдерлар бу ерда нафақат ушбу тармоқларни ривожлантириш йўналишлари, жаҳон бозорларидаги нархлар конъюнктурасини муҳокама этиш, Ўзбекистонда миллий пахта мажмуининг имкониятларини янада ошириш бўйича амалга оширилаётган самарали ишлар билан танишиш, балки ўзбек пахта толаси ва ундан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни етказиб бериш бўйича бевосита шартномалар тузиш имкониятига эга бўладилар.

4 >>>

ТЎРТИНЧИ ҲОКИМНИЯТГА БИРЛАМЧИ ЭЪТИБОР

КОНЦЕПЦИЯ ТАЛАБЛАРИ АСОСИДА «ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ВА «АХБОРОТ ЭРКИНЛИГИ ПРИНЦИПЛАРИ ВА КАФОЛАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ КОНУНЛАРГА БИР КАТОР ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТАКЛИФИ ЭТИЛМОҚДА

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитаси томонидан ташкил этилган «Нодавлат оммавий ахборот воситалари фаолиятининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш масалалари»га бағишланган навбатдаги семинарда асосий эътибор нодавлат оммавий ахборот воситаларини ривожлантириш, уларнинг соҳани демократлаштиришдаги фол иштирокини таъминлаш масалаларига қаратилди.

3 >>>

Масъуллик шаҳодати



ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ «КИЧИК БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН ҚУЛАЙ ИШБИЛАРМОНЛИК МУХИТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИ ҲАМДА «БЮРОКРАТИК ТЎСИҚЛАРНИ БАРТАРАФ ЭТИШ ВА ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИ ЭРКИНЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИ О'ZLIDEP ВА УНИНГ ҲАМКОР ТАШКИЛОТЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ БУГУНГИ КУН ТАЛАБЛАРИ ДАРАЖАСИДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШНИ ТАЛАБ ЭТМОҚДА



О'zLiDeP ташаббуси билан ўтказилган «Тадбиркорлик фаолияти субъектларнинг давлат бошқаруви идоралари, солиқ, божхона тузилмалари билан ўзаро муносабатларини такомиллаштириш борасидаги устувор вазифалар» мавзудаги семинарда айнан ана шу масала атрофида муҳокама қилинди. Йиғилишда таъкидланганидек, мазкур фармон

ва қарор кичик бизнес, хусусий тадбиркорлик субъектлари ҳамда фермерлар учун ниҳоятда муҳим бўлиб, улар ижросини таъминлашда О'zLiDeP барча имкониятларни ишга солиши лозим. Шунинг учун ҳам партия ана шу муҳим ҳужжатлар матбуотда эълон қилинганидан кейин Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси, Фермер хўжаликлари уюшмаси, Тадбиркорлик ва фермерликни қўллаб-қувватлаш

маркази билан ҳамкорликда Жамоатчилик кенгашини ташкил этиб, махсус чора-тадбирлар дастурини қабул қилди. Анжуман иштирокчиларининг фикрича, мустақиллик йилларида хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантириш бўйича қулай ишбилармонлик муҳитини яратишга алоҳида эътибор қаратилгани натижасида ялпи ички маҳсулот таркибида кичик бизнеснинг улу-

ши йил сайин ошиб борди. Агар 1991 йилда хусусий секторнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши атиги 1 фоиз атрофида бўлса, бугун мазкур кўрсаткич қарийб 53 фоизга етди. Иш билан банд аҳолининг 74,5 фоизи шу соҳада банд экани эса хусусий секторнинг жамиятимиз ҳаётида муҳим ўрин тутаётганини кўрсатади.

2 >>>

ЁШ ИҚТИДОРЛАР КАНОФ ЭТИЛАЯПТИ

«ЎЗБЕКISTON МАДАНИЯТИ ВА САҲЪАТИ ФОРУМИ» ЖАМҒАРМАСИ, «КАМОЛОТ» ЁШЛАР ИЖТИМОЙ ҲАРАКАТИ, ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ ҲАМКОРЛИГИДА ЎТҚАЗИЛАЁТГАН «ЯНГИ АВЛОД — 2011» АНЪАНАВИЙ БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ ФЕСТИВАЛИНИНГ БУХОРО ВИЛОЯТИ БОСКИЧИ ЯКУНЛАНДИ

Мамлакатимизда Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида ёш авлодни ҳар томонлама камил инсонлар этиб тарбиялаш, ўғил-қизларимизнинг қизиқиши ва интилишини қўллаб-қувватлаш, истеъдодли ёшларни аниқлаш ва рағбатлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Йилдан-йилга иштирокчилари ва нуфузи ошиб бораётган «Янги авлод» болалар ижодиёти фестивали ҳам ана шу эзгу мақсадга хизмат қилмоқда.

2 >>>

Ақл-идрок ва мантиққа зид хатти-ҳаракатлар

ШУ КУНЛАРДА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИГА ТОЖИКИСТОНДАГИ РОҒУН ГЭСИ ҚУРИЛИШИ БЎЙИЧА ХАЛҚАРО ЭКСПЕРТИЗА ЎТҚАЗИШ ВА УШБУ ҚУРИЛИШНИНГ ТЕХНИК-ИҚТИСОДИЙ АСОСINI ТАЙЁРЛАШ БОРАСИДАГИ ИШЛАРНИНГ АҲВОЛИ ТЎҒРИСИДА КўПЛАБ МАЪЛУМОТЛАР КЕЛМОҚДА. БУ ЭКСПЕРТИЗА ЖАҲОН БАНКИНИНГ БУЮРТМАСИГА АСОСАН «КОИН ВА БЕЛЬЕ», «ELC ELECRTONCONSULT SPA», «IPA ENERGY+WATER CONSULTING» КОМПАНИЯЛАРИДАН ИБОРАТ ХАЛҚАРО КОНСОРЦИУМ ТОМОНИДАН АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА

Тўғони дунёдаги энг баланд — 335 метр бўладиган Роғун гидростанцияси қурилиши қўшни давлатлар ва жаҳон ҳамжамиятини катта ташвишга солаётгани туфайли ушбу қурилиш лойиҳасини ҳолисона ва мустақил халқаро экспертизадан ўтказиш зарурати туғилди. Негаки, ўтган асрнинг 70-йилларида тайёрланган бу лойиҳа аллақачон эскирган, боз устига, ушбу қурилиш жойи сифатида Амударёнинг юқори қисмидаги 8-10 балли зилзилалар тез-тез рўй бериб турадиган тоғли зона танланган. Мазкур гигант комплекснинг бундай хавфли ҳудудда қурилиши бир қанча экологик, техноген ва иқтисодий муаммо ва офатларни келтириб чиқариши мумкин. Ушбу йирик лойиҳани

амалга ошириш учун жалб этилган Тожикистон ҳукумати ва давлат тузилмалари вакиллари билан ишлаш жараёнида консорциум мухтаassisларини ҳайрон қолдирган таассурот пайдо бўлди. Тожикистон Республикаси раҳбарияти юқоридикида кайд этилган ташвишли далил-исботлар ва ишлаб чиқарилаётган техник-иқтисодий асоснинг яқини хулосаларига қарамай, қайсарлик билан ҳаддан зиёд баланд тўғонли ушбу лойиҳанинг дастлабки концепциясини амалга оширишга уринишлардан ҳамон воз кечмаёттир.

Иншоот қурилишини молиялаштириш масалалари, шунингдек, катта миқдорда маблағ сарфлашни талаб қиладиган мазкур қурилиш амалга ошириш имконини бермайдиган мамлакатдаги мавжуд ижтимоий-иқтисодий аҳвол Тожикистон раҳбариятини мутлақо

ташвишга солаётгани йўқ. Мамлакатда техник-иқтисодий асоси ҳали охиригача етказилмаган ушбу лойиҳа катта чираниш билан тинимсиз тарғиб қилинмоқда.

2 >>>

БУГУНГИ СОНДА:

ҲИСОБОТ НАТИЖАЛАР ҚОНИҚАРЛИ ЭМАСЛИГИНИ КЎРСАТДИ

Депутатлик назорати тартибида олиб борилган таҳлиллар айрим туманларда мелиорация ишлари талаб даражасида эмаслигини кўрсатмоқда. Жумладан, Навбахор туманидаги «Мирза-Мўмин» хўжалиқларо коллекторини қуриш ва реконструкция қилиш лойиҳасини амалга ошириш ишлари йиллик режага нисбатан 81 фоизга, ажратилган маблағни 04 ўзлаштириш эса атиги 41 фоизга бажарилган, холос.

3 >>>

ЎЗБЕКISTON РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ 2011 ЙИЛ 11 ОКТАБРДАН БОШЛАБ ВАЛЮТА ОПЕРАЦИЯЛАРИ БЎЙИЧА БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ, статистик ва бошқа ҳисобларнинг юритиши, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлар учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 Австралия доллари	▲ 1725,79
1 Англия фунт стерлинги	▼ 2739,20
1 Дания кронаси	▲ 317,79
1 БАА дирҳами	▲ 477,63

1 АКШ доллари	▲ 1754,21
1 Миср фунти	▲ 294,28
1 Исландия кронаси	▲ 14,98
1 Канада доллари	▲ 1699,65

1 Ҳонг кони	▲ 276,20
1 Малайзия ринггити	▲ 556,20
1 Польша злотиси	▲ 543,37
1 СДР	▲ 2733,95

1 Туркия лираси	▲ 954,41
1 Швейцария франки	▼ 1905,30
1 ЕВРО	▼ 2336,88
1 Жанубий Корея вони	▲ 15,00

1 Япония йениси	▲ 228,62
1 Россия рубли	▼ 54,48
1 Украина гривнаси	▲ 220,03

ФАРМОН ВА ИЖРО

www.21asr.uz

Масъуллик шаҳодати

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада

Кахрамон САЙДАЛИЕВ,
«XXI ASR»

Мазкур фармон ва қарор эса кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектлари фаолиятини ривожлантириш учун қўшимча имкониятлар яратиш орқали мамлакатимизда аҳоли турмуш фаровонлигини янада юксалтиришга қаратилган. Таҳлилчиларнинг фикрича, ушбу ҳужжатлар «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси»да қайд этилган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик роли ва аҳамиятини изчил оширишга қаратилган ўзгаришлар стратегиясининг мантиқий давомидир. Унда белги-ланган комплекс чора-тадбирлар «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» Давлат дастури ижросини таъминлашга, тадбиркорлик фаолияти учун янги, янада кенг имкониятлар яратишга қаратилган билан ҳам аҳамиятлидир.

— Президентимиз фармони ва қарори талаблари яна бир қарра хусусий сектор мавқеини мустаҳкамлаш ва унга зарур шарт-шароитлар яратиш борасидаги ишларимизни қайта кўриб чиқишни тақозо этмоқда, — деди О'зЛиДеР Сийёсий Кенгаши Ижроия кўмитаси раиси М.Тешабоев. — Бунда кичик бизнес ва

хусусий тадбиркорликни ривожлантириш йўлидаги ортиқча бюрократик тўсиқ ва воҳларга барҳам бериш, хусусан, турли рухсат бериш тартибларини янада қисқартиришга доир қонунчиликни тақомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратиш лозим. Бундан ташқари, давлат бошқаруви органлари билан ўзаро ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаш, улар билан ҳамкорликда қонунларда акс этган меъёрларни ўз вақтида амалиётга жорий этишни назорат қилиш лозим. Бугунги тадбирдан кўзланган муқаддас ҳам



Президентимиз фармони ва қарори талаблари яна бир қарра хусусий сектор мавқеини мустаҳкамлаш ва унга зарур шарт-шароитлар яратиш борасидаги ишларимизни қайта кўриб чиқишни тақозо этмоқда.

электратимиз вакиллари давлат бошқаруви органлари билан ўзаро мулоқотга чорлаш орқали уларнинг тақлиф ва мулоҳазаларини эшитиш ҳамда шу асосда келажик чора-тадбирлар ишлаб чиқишдан иборатдир.

Давлат солиқ кўмитаси раиси ўринбосари О.Рустамовнинг фикрича, Президент фармони асосида микрофирмалар ва кичик корхона-ларнинг ишлаб чиқарилган товарларини экспорт қилишдан тушган

валютанинг 50 фоизини мажбурий сотишдан озод этилиши, 2012 йилнинг 1 январидан бошлаб саноат соҳасига ихтисослашган микрофирмалар ва кичик корхона-лар учун ягона солиқ ставкаси 6 фоиздан 5 фоизга камайтирилиши хусусий секторнинг экспорт салоҳиятини янада оширишга хизмат қилади. Бинобарин, 2012 йилнинг ўзидагина мазкур фармон асосида 34,8 млрд. сўм микро-ридаги қўшимча маблағнинг саноат соҳасидаги микрофирма ва кичик корхоналар тасаруфидан қолдирилиши кутилмоқда. Бу эса айланма маблағларни тўлдирди, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, қайта тиклаш, техник ва технологик жиҳозлаш ҳамда маҳсулотнинг янги турларини ишлаб чиқаришга йўналтирилади, албатта.

Давлат Божхона кўмитаси раиси ўринбосари Б.Раимов эса давлатимиз раҳбарининг фармони ва қарори тадбиркорлик субъектлари фаолиятини янада либераллаштириш билан бирга уларнинг экспорт салоҳиятини оширишга ҳам хизмат қилиши таъкидлади. Жумладан, «Бюрократик тўсиқларни бартараф этиш ва тадбиркорлик фаолияти эркинлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Президент қароридан акс эттирилган меъёрлар орқали товарлар, иш ва

хизматларни экспорт қилувчи микрофирмалар ҳамда кичик корхона-ларга божхона ҳужжатларини расмийлаштиришда бир қатор енгилликлар берилмоқда. Эндиликда ана шундай мақомга эга бўлган корхоналарнинг экспорт контрактларини ҳисобга қўйиш бевосита божхона постларида амалга оширилмайдиган бўлди. Товарларни экспорт қилишда тўланадиган божхона расмийлаштируви йиғинларининг ўртача 2 мартага камайтирилгани ҳам алоҳида таъкидлаш лозим.

Тадбирда, шунингдек, ишбилармон юртношларимиз томонидан ниҳоятда муҳим, дея эътироф этилаётган мазкур фармон ва қарорнинг мазмун-моҳиятини аҳоли, айниқса, тадбиркор ва фермерлар орасида кенг тарғиб қилиш, О'зЛиДеРнинг парламентдаги фракцияси орқали мулкдорлар манфаатларини ҳимоялашга доир қонунчиликни янада тақомиллаштириш, депутатлик гуруҳлари билан жойларда қабул қилинаётган қонунлар, фармон ва қарорлар ижроси устидан кучли жамоатчилик назоратини ташкил этиш борасида қатор тақлиф ва тавсиялар ҳам билдирилди.

— Бу борада Олий Мажлис Қонунчилик палатасида ҳам тизимли ишлар олиб берилмоқда, — деди О'зЛиДеР фракцияси аъзоси Н.Алимов.

— Айни пайтда қуйи палатада тақомилга етказилган «Рақобат тўғрисида», «Тадбиркорлик фаолияти соҳасидаги рухсатномалар бериш тартиб-қоидалари тўғрисида»ги қонун лойиҳаларига ҳам Президентимиз фармони ва қароридан белгилаб берилган талаблар асосида хусусий секторнинг жадал ривожланишига тўсиқ бўлаётган, тадбиркорлик фаолияти эркинлигини чеклаётган бюрократик тўсиқларни бартараф этиш, соҳадаги рухсатномалар бериш тартибларини содда-лаштириш билан боғлиқ нормалар киритилмоқда.

Амалий семинарда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари ҳамда кенг жамоатчилик вакиллари ҳам иштирок этиб, мавзу юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

— 2012 йил 1 январдан бошлаб саноат соҳасидаги микрофирмалар ва кичик корхоналар учун ягона солиқ ставкасининг 6 фоиздан 5 фоизга туширилиши бизга 11 миллион сўм микро-ридаги маблағни тежаб қолиш имконини бермоқда, — деди хусусий корхона раҳбари Б.Султонов. — Биз бу маблағни корхонамиз фаолиятини янада кенгайтириш ва ишчи-хизматчиларимизни моддий рағбатлантиришга сарфламоқчимиз.

Давлат Солиқ ва Божхона кўмитаси, Савдо-саноат палатаси, Фермер ҳўжаликлари уюшмаси ва бошқа жамоат ташкилотларнинг мутасаддилари иштирок этган семинарда партиянинг давлат идоралари ва давлат ноотиорат ташкилотлари билан ҳамкорлигини янада кенгайтириш юзасидан тавсиялар ҳам ишлаб чиқилди.

Ақл-идрок ва мантиққа зид хатти-ҳаракатлар

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада

Консорциум билан Тожикистон томони ўртасида тўғоннинг пойдеворини тупроқни зондлаш услубида текшириш бўйича жиддий келишмовчиликлар мавжуд. Дастлабки ўрганиш пайтида мавжуд ҳолатни янада синчковлик билан ўрганиш ва таҳлил қилишни талаб этадиган жиҳатлар аниқланди. Жумладан, нураган ва мўрт зоналарнинг беҳад кўпчилиги сабабли ушбу участкани тоғ жинслари, сув сатҳи ва

Ҷаҳон банкининг лойиҳанинг техник-иқтисодий асоси бўйича яқуний ҳулосаларни олмагунча ГЭС қурилишини бошламаслик ва ҳеч қандай ишларни амалга оширмаслик зарурлиги тўғрисидаги тавсияларини Тожикистон томонининг бажармаётгани вазиятини янада мураккаблаштирмоқда ҳамда экспертизани давом эттириш мақсадга мувофиқлигини шўбха остига қўймоқда.

Бу мазкур мамлакат раҳбариятининг миллионлаб одамлар ҳаётига хавф солиши мумкин бўлган фожиали оқибатларни эътиборга олмаб, қандай йўллар билан бўлмасин, Роғун ГЭСи қурилишини амалга ошириш билан боғлиқ гоё миясига ўрнашиб қолганининг яна бир исботидир.

бошқа омишлар нуқтаи назаридан чуқурроқ ўрганиш мақсадида тўғон пойдеворининг қуйи ва устки қисмларини янада батафсил текшириш зарур.

Халқаро экспертларнинг қатъий эътирозларига қарамай, экспертларнинг яқуний ҳулосасини кутмасдан, шу йилнинг ўзида Роғун ГЭСи қурилишининг биринчи босқичини, яъни тўғоннинг 120 метрлик қисмини қуриш ва бу билан бутун халқаро ҳамжамиятни мураккаб аҳволда қолдириш истаги Тожикистон раҳбариятининг бошини айлантириб қўйган.

Халқаро консорциум вакиллари тўғон қуриладиган ернинг юза қисмида бир неча қудқлар қазилди ва кавлаш пайтида олинган тоғ жинсларини механик синовдан ўтказишни талаб қилмоқда. Бу эса қуриладиган пойдевор мустаҳкамлигини аниқлашнинг зарур шарти ҳисобланади.

«Барқи точиқ» ОАХК дастлаб мазкур ишларни консорциум мутахассисларининг ўтказишига қарши чикди, ammo кейинчалик бу ишларни эронлик пудратчиларга топширишни тақлиф этди. Бироқ, консорциум шартнома шартларини бажаришни ва ўз экспертларининг мазкур тадқиқотларда иштирок этишини талаб қилмоқда.

Тожикистон ҳукуматининг масалага бундай ёндашишининг сабаби, эронлик пудратчилар Тожикистон раҳбариятига маъқул келадиган ҳулосани беришига ишондики катта.

Тожикистон Республикасининг Роғун ГЭСи қурилиши бўйича асосий ва бир томонлама пози-

Маълумотларга кўра, Роғун ГЭСи қурилиши ишларини фаоллаштириш учун қўшимча ишчи кўчини сафарбар этиш давом этмоқда. Ҳозир у ерда қарийб 2,5 минг киши қурилиш ишларига жалб қилинган.

Табиийки, Тожикистоннинг Жаҳон банки томонидан зиммасига ҳолисона халқаро экспертиза ўтказиш вазифаси юкланган компанияларнинг оқилона далил-исботлар билан ҳисоблашмасдан бу лойиҳани амалга ошириш бўйича бундай агрессив ёндашуви ҳар қандай соғлом фикрли кишида таассуф уйғотди. Бу мазкур мамлакат раҳбариятининг миллионлаб одамлар ҳаётига хавф солиши мумкин бўлган фожеали оқибатларни эътиборга олмаб, қандай йўллар билан бўлмасин, Роғун ГЭСи қурилишини амалга ошириш билан боғлиқ гоё миясига ўрнашиб қолганининг яна бир исботидир.

Юзага келган бундай қалтис вазиятда Тожикистон ҳукуматининг Роғун ГЭСи қурилиши бўйича аллақачон эскирган лойиҳани амалга ошириш ҳаддан ташқари фожеали оқибатларга олиб келиши мумкинлиги ҳақидаги бир неча бор қатъий огоҳлантиришларини андишасизлик билан инкор этишга уринишлари, биринчи навбатда, Жаҳон банки ва халқаро ҳамжамият томонидан тегишли равишда баҳолангани, деб умид қиламиз. Зеро, рўй бериш эҳтимоли юқори бўлган фожеали воқеалар ҳеч қачон ҳақиқатга айланмаслиги керак.

(«Правда Востока» газетаси, 2011 йил 11 октябрь)

Сара уруғ — сифатли тола

МАМЛАКАТИМИЗДА ЯЛПИ ИЧКИ МАХСУЛОТ ИЗЧИЛ ҲАЖМИ ОРТМОҚДА, САНОАТ МАХСУЛОТЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТАКОМИЛЛАШИБ, АХОЛИНИНГ ТУРМУШ ДАРАЖАСИ ЮКСАЛАЙТИР

Дилором ЭСОНОВА,
Ўза муҳбири

Бу борада хорижий инвесторларга қўлай муҳит ва ҳўжалик юритувчи субъектлар учун бир қатор имтиёзлар яратилаётгани муҳим омил бўлмоқда. Натижанда маҳаллий ва хорижий инвесторлар ўз сармояларини иқтисодиётнинг етакчи тармоқларини ривожлантириш, ишлаб чиқариш корхоналарини молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлашга йўналтирмоқда. Бунда Президентимизнинг 2008 йил 18 ноябрда қабул қилинган «Иқтисодий реал сектори корхоналарининг молиявий барқарорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони муҳим дастуриламал бўлиб хизмат қилмоқда.

«CENTRAL ASIA SEED COMPANY» компанияси иқтисодий салоҳияти ва нуфузи жиҳатдан нафақат мамлакатимиз, балки Марказий Осиёдаги йирик корхоналардан ҳисобланади. Сирдарё вилоятининг Сайхунбод туманида жойлашган мазкур корхона сифатли ва сара уруғ тайёрлаш, пахта тозалаш ва тола ишлаб чиқариш соҳасида катта тажриба тўплади. Бугунги кунда корхона асосан Сирдарё, Сайхунбод ва Бобўвут туманларида етиштирилган пахтани қабул қилиб олмақда. Ўтган йили бу ерда 5,5 минг тонна сифатли тола

ишлаб чиқарилди. Фермер ҳўжаликларига 500 тонна «Бухоро-102», «Ан-Бобўвут», «С-6524», «Омад», «Гулбахор», «Кўпайсин» сингари шўрга, сувсизликка чидамли, айни пайтда эртапишар гўза навлари уруғлари етказиб берилди.

Бу йил корхонада 17 минг тонна пахта қайта ишланиб, сара уруғ тайёрланади.

— Тизимдаги қайта ишлаш корхоналарида ишлаб чиқарилаётган тола ва бошқа маҳсулотлар сифати яхшиланиб боргани сари иқтисодий самардорлик ҳам ошмоқда, — дейди корхона бош директори Азизхон Аҳмедов. — Фермер ҳўжаликларига пахтачилик соҳасидаги илғор тажрибаларга қизиқиш катта. Шу боис ўзбек пахтасининг жаҳон миқёсидаги обрў-эътибори йилдан-йилга ортиб бормоқда. Бунда аънанавий тарзда ўтказиб келинаётган Халқаро Ўзбекистон пахта ярмаркаси муҳим аҳамият касб этмоқда. Компаниямиз мазкур ярмаркада ҳар йили муваффақиятли иштирок этиб келаётир.

Ўз фаолиятини давр талаби асосида олиб бораётган «CENTRAL ASIA SEED COMPANY» компанияси пойтахтимизда давом этаётган VII Халқаро Ўзбекистон пахта ярмаркасида ўзининг сифатли пахта толаси билан иштирок этмоқда. Шўбха йўқки, корхона толасининг юқори сифати хорижий саноатчиларнинг ҳам эътиборини тортади.

«Янги авлод — 2011»

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада

Маълумотларга кўра, мазкур фестивалнинг Бухоро вилояти туман ва шаҳар босқичларида қатнашиш учун ариза берган ёшлар ўтган йилга нисбатан 300 нафарга ортиб, 1640 нафарни ташкил этган. Уларнинг 218 нафари тадбирнинг вилоят босқичида олти йўналиш бўйича ўз маҳорати ва ижодий ишларини синовдан ўтказди.

Муҳлислар ва кенг жамоатчилик вакиллари иштирокида ўтган тадбирда энг ёрқин истеъдод эгаларининг кашф этилиши фестивалнинг ўзига хос жиҳатларидандир. Фестивалда 21 якка иштирокчи ва учта жамоа голибликни қўлга киритиб, мамлакат босқичига йўлланма олди.

— Устозим кўмагида фестивалга жиддий тайёргарлик кўрдим, — дейди Бухоро шаҳридаги 5-болалар мусиқа ва санъат мактаби тарбияланувчиси Аҳмаджон Бекмуродов. — Мен ижро этган қўшиқ ҳакамлар томонидан юқори баҳоланганидан хурсандман. Мақсадим — фестивалнинг яқуний босқичида ҳам совриндорлар қаторидан жой олиш.

Когон шаҳридаги 2-болалар мусиқа ва санъат мактабининг «Камалат» гуруҳи жамоалар ўртасида голиб чиқди.

— Юртбошимиз томонидан яратиб берилган шарт-шароитлар туфайли мана шундай ютуқларга эришмоқдамиз, — дейди мазкур жамоа устозларидан бири Шабон Шодиева. — Давлатимиз раҳбарининг тегишли қарори асосида ишлаб чиқилган дастурга биноан қурилган 150 ўринли янги замонавий бинога кўчиб ўтдик. Янги биномизда қатор қўлайликлар яратилган. Жумладан, рақс зали, машгулот ва маҳорат оширишга мўлжалланган кенг ва ёруғ хоналар мавжуд. Булар мактабимизда таълим-тарбия олаётган ўғил-қизларга санъат сир-асрорларини пухта ўргатиш, янги-янги истеъдод соҳибларини кашф этишда қўл келмоқда. Мазкур фестивал эса ўқувчиларга ўз санъати ҳамда қобилиятини кенг намойиш этиш учун катта имкониятлар яратмоқда.

Фестиваль доирасида ёшларнинг тасвирий ва амалий санъат асарлари кўргазмаси ташкил этилди.

Ёш иқтидорлар кашф этилаётгани



Э.ЁДГОРОВ, Ўза муҳбири

МУНОСАБАТ

web sayti: www.21.asr.uz

Истиқлол тарихининг энг ишончли манбаи

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада

Киёмиддин НАЗАРОВ

Айни пайтда инсоният тарихи яна шундай даврларнинг ҳам гувоҳи бўлганки, бунда буюк ишларга қодир халқлар ўз йўлбошчилари етакчилигида ниҳоятда қисқа муддатларда минг йилларда қўлга киритилиши мумкин бўлган натижаларга эришганлар. Айнан ана шундай даврлар инсоният тарихига шу халққа мансуб бўлган буюк кишиларнинг ўчмас номини битади, жаҳон маданиятини бойити, умумбашарий тараққиётга эса муҳим ҳисса бўлиб қўшилиши мумкин.

Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида китобидан ҳар икки даврнинг мазмун-моҳияти, бир-биридан фарқи, улар қиёфасини белгилайдиган жиҳатларга доир кўплаб мисоллар келтириш мумкин. 1989 йилнинг 24 июнида бўлиб ўтган ва Фарғона водийси вилоятларини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш масалаларига бағишланган Кенгашида Президент нутқидан бошланиб, Ўзбекистон Олий Кенгашининг навбатдан ташқари IX сессиясидаги (1992 йил 4 январь) маъруза билан ниҳояланган китобдаги воқеалар ривожига мазкур даврлар ҳақида яхлит тасаввур ҳосил қилишга асос бўлади.

Китобда Юртбошимизнинг асрий орзу бўлган миллий истиқлол мавзусига оид қарашлари, мустақиллик ғояси ва унга эришиш йўлидаги серкира фаолияти, кўпмиллатли халқимиз тақдирини ва келажagini ҳал этадиган энг муҳим масалалар, донишмандлик ва жасорат билан баён этилган концептуал ёндашувлар, фикр-мулоҳазалар ўз ифодасини тоган.

Китоб билан танишар эканмиз, собиқ иттифоқ давридаги таназзулдан қутулиш, унинг оқибатларини бартараф этиш, халқимизни ўша таҳликали замонлардан бешикаст олиб чиқиш, янги даврга ўтишни сермашақат ва мураккаб йўлдан собитқадамлик билан бориш учун қандай матонат, қанчалик кучли ирода зарур бўлганини ҳис этамиз. Шу маънода ушбу китоб собиқ иттифоқ ҳаётининг сўнгги йилларидаги парокхандиликнинг сабаб ва оқибатларини, жамият ва давлат қурилиши, фуқароларнинг яшаш тарзи ва фаолият мезонларини тоталигар мафкура манфаатларига мослаштириш, миллатлар ва халқларнинг хоҳиш-иродасини ҳисобга олмаслик, инсон қадрини менсимаслик оқибатида юзага келган зиддиятларни яққол кўрсатиб берган яхлит қомусий асар ҳамдир.

Унда муайян сиёсий кучлар ва гуруҳларнинг тараққиётга тўсиқ бўлиши, уларнинг жозибали ширлар остида амалга оширган бузуғчи фаолияти ангилганини вужудга келишини қийинлаштириши, ҳаётий зиддиятларни чуқурлаштириб, жамиятни таназзулга олиб келиши мумкинлиги ҳам ҳаётий мисоллар асосида исботлаб берилган. Китобнинг ҳар бир саҳифаси бундай асосий урнинишлар пировард натижада тараққиётнинг

ўтмишдан келажакка томон қонуний боришини, тарихнинг ижтимоий ривожланиш тамойиллари билан ҳамоҳанг тарзда илгариланма ҳаракат қилишини, хусусан, Ўзбекистон халқининг истиқлолга эришиш, миллий давлатчилиқни тиклаш ва мустақилликни мустаҳкамлаш учун курашини ҳеч қачон тўхтата олмайди, деган қатъий ишонч ва аниқ позиция ўша даврдан буён қўлга киритилган далолат беради.

Бу борадаги қатъий позиция мустақилликка

уларни бартараф этиш йўллари кўрсатиб берилган ушбу китобда ҳаёт ва тараққиёт талабларига мослаша олмай қолган, халқнинг ишончини йўқотган тузумлар, давлатлар ва ҳокимиятларнинг ўз ўрнини бошқаларига бўшатиб бериши тарихий зарурият эканлиги билан боғлиқ қонунийнинг мазмун-моҳияти ҳам ниҳоятда зуққолик билан очиб берилган. Китобнинг 128-129-бетларида бу қонуният қуйидагича тавсифланган: "Барча замонларга ва халқларга хос бўлган энг асосий,

да.

Мустақиллигининг дастлабки йилларида ушбу қонуниятни тўғри англаб ололмаган, ўз мамлақати хусусиятлари ва халқ менталитетига таянмаган, четдан туриб бошқариладиган турли "моделлар"га ишонган баъзи давлатлар ва уларнинг сиёсатчилари ҳам бугун Ўзбекистон танлаган тараққиёт стратегиясини диққат билан ўрганаётгани беҳиз эмас.

Хатто кейинги йилларда айрим давлатлардаги сиёсатчилар орасида бу қонуният ва уни амалга

ҳаётининг устувор йўналишларига айланди. Боларимизнинг эркин ва озод ҳаёт йўлида асрлар давомида дуч келган, ечимли орзу қилган саволлар, жумбоқ ва муаммоларга жавоблар аниқ ифодасини топди.

Мазкур китоб ўша давр воқеаларидан етарлича хабардор бўлмаган янги авлод вакиллари унга бўлган қизиқишини янада ошириши табиий, албатта. Бу эса "Ўзбекистон тарихининг изоҳли атамалар луғати" ҳамда "Ўзбекистон тарихи хрестоматияси"ни

Кейинги йилларда айрим давлатлар сиёсатчилари орасида бу қонуният ва уни амалга ошириш билан боғлиқ ғояларни ўз тафаккур маҳсули сифатида тақдим этаётганлар, мамлакатимизда салмоқли натижалар бераётган тараққиёт тамойиллари ва ривожланиш дастурларини ўзлаштираётганларига ҳам гувоҳ бўлмоқдамиз. Аммо тарихнинг ким аслида ким эканини, кимнинг кимдан андоза олаётганини, инсоният тараққиётига кимлар қандай ҳисса қўшаётганини одилона баҳолашига шубҳа йўқ.

эришишдан анча илгарироқ, Ўзбекистон Компартиясининг 1990 йилнинг 4-5 июнида бўлиб ўтган XXII съездидаги Президентнинг нутқининг "Ўтмишдан сабоқ чиқариб, келажакка ишонч билан" деб номланган сўзбошида қуйидагича ифодаланган: "Биз Ўзбекистон ССРнинг ҳақиқий сиёсий суверенитетини, иқтисодий мустақиллигини таъминлашга қаратилган йўллари ва амалий ҳаракатларини белгилаб олишимиз керак..." Ушбу нутқнинг 5 қисми тўғридан-тўғри "Ўзбекистон ССРнинг сиёсий суверенитетини ҳақиқий таъминлашга қаратилган йўлларни ва амалий ҳаракатларини белгилаб олишимиз керак..." Ушбу нутқнинг 5 қисми тўғридан-тўғри "Ўзбекистон ССРнинг сиёсий суверенитетини ҳақиқий таъминлашга қаратилган йўлларни ва амалий ҳаракатларини белгилаб олишимиз керак..." Ушбу нутқнинг 5 қисми тўғридан-тўғри "Ўзбекистон ССРнинг сиёсий суверенитетини ҳақиқий таъминлашга қаратилган йўлларни ва амалий ҳаракатларини белгилаб олишимиз керак..."

Китобни диққат билан ўқир эканмиз, у қамраб олган ниҳоятда қисқа муддат, яъни бор-йўғи 2,5 йил давомида воқеалар ривожини олдиндан кўриб, ўз вақтида, ўз кўни ва соатида зуққолик билан қабул қилинган қанчадан-қанча ҳужжатлар, қарорлар, мураккаб вазиятларнинг ечимлари топилишига амин бўламиз. Бу тарихнинг бурилиши нукталарида йиллар тақдирини дақиқалар, авлодлар умрини лаҳзалар ҳал қилишини, айнан ана шундай пайтларда воқеалар жараёнининг мантигини чуқур англаб, зудлик билан қабул қилинган қарорлар, вазиятни тўғри баҳолаш асосида кўрилган кескин қарорлар пировард натижа учун ниҳоятда муҳим аҳамият касб этишини яққол кўрсатади. Китобдан ўрин олган айрим ҳужжатлар ҳам бунга яққол мисол бўлиши мумкин. Уларда "имзоланган пайтдан бошлаб кунга қиради" деган талабнинг белгилаб қўйилиши, мустақиллигимизнинг тақдирини ҳал бўлаётган ўша даврда нафақат ойлари ва кунлари, балки соатлар, дақиқалар ҳам катта аҳамиятга эга бўлганидан далолат беради.

Уша даврнинг мураккаблиги, зиддиятлари ва

энг муҳим, энг умумий мақсадни аниқлайдиган бўлсақ, шунга асос билан айтиш мумкинки, давлат пайдо бўлганда буён инсон ўзининг ҳақиқийликни ҳимоя қилишни, шахсий ҳуқуқларини ва эркинликларини таъминлашини давлатдан кутди, ҳокимиятдан нажот излайди. Ҳокимият шу табиий талабларга жавоб беролмас, очигини айтганда, бунақа ҳокимият ҳеч кимга керак бўлмайди... Одамларнинг ишонч ва эътиборидан маҳрум бўлиш ҳар қандай ҳокимият учун ҳалокатдир. Ҳамиша шундай бўлган, ҳаёт қонуни шундай!"

Шу маънода мазкур асар қандай бўлмасин собиқ иттифоқни сақлаб қолиш, халқлар ва миллатларни асоратда тутиб туришни мақсад қилиб олган баъзи сиёсатдонларнинг хом-хаёлларига нисбатан, тарих ва тараққиёт бир текис оқадиган оддий ирмоқ эмас, балки унинг ўзига хос қонунилари, талаблари, ривожланиш мезонлари ва йўналишлари борлигининг яққол исботидир. Бу масалада муаллиф халқ хоҳиш-иродасининг замон силсилалари ҳамда турли қарама-қаршилиқлар ва зиддиятлар орасидан ўзига йўл очиб бориши, миллатлар тарихининг бундай илгариланма ҳаракати тараққиётнинг умумий қонуниятини бўлиб, таназзул ва парокхандиликка юз тутган жамиятдан янги даврга ўтиши, янги ҳаёт барпо этиш жараёнида ана шу қонуниятни теран англаш ва унинг талабларини ҳисобга олиш зарурлиги алоҳида эътибор қаратган.

Кейинги ўн йилликлар тарихи эса Президентимиз томонидан асосланган ва Ўзбекистон тараққиёти учун таллаб олинган тараққиёт йўли ва ривожланиш тамойилларининг мазмун-моҳиятини белгилаб берган ана шу қонуниятнинг ҳар қандай давлат ва жамият учун ниҳоятда муҳимлигини далолат беради. Дунёнинг қатор давлатлари мамлакатимиз тараққиёт йўлини жиддий ўрганаётгани, жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозига қарамай, юксак натижалар кўрсатаётган ривожланиш моделига қизиқиши тобора ортиб бораётганининг асл сабаби ҳам ана шун

ошириш билан боғлиқ ғояларни ўз тафаккур маҳсули сифатида тақдим этаётганлар, мамлакатимизда салмоқли натижалар бераётган тараққиёт тамойиллари ва ривожланиш дастурларини ўзлаштираётганларига ҳам гувоҳ бўлмоқдамиз. Аммо тарих кимнинг аслида ким эканини, кимнинг кимдан андоза олаётганини, инсоният тараққиётига кимлар қандай ҳисса қўшаётганини одилона баҳолашига шубҳа йўқ.

Шу маънода китоб ҳар биримизни тарих ва келажак қаршида масъулият ҳиссини сезиб яшашга, ўтмишга бефарқ бўлмасликка ўргатади. Халқимиз ҳаётининг вақт ўтиши билан унутилиб, йўқолиб кетиши мумкин бўлган саҳифаларини тиклаб, ўтмиш ва келажак, аждодлар ва авлодлар ўртасидаги ворислик ришталарини кучайтириш учун мустаҳкам замин яратди, бу соҳада ҳам масалага янги қарашни заруратга айлантирди.

Ушбу асарнинг чоп этилиши Ўзбекистон тарихини даврлаштириш масаласини янада долзарб масала сифатида кун тартибига киритганини эса алоҳида таъкидлаш лозим. Зеро, тарихий тараққиётга формацион қараш барҳам толган бугунги кунда ҳам 1917-1990 йилларни "Ўзбекистоннинг янги тарихи" сифатида ўқитилиши, яъни собиқ совет даврига "янги тарих" деб қаралиши мантиқан тўғри эмас. Чунки метрополияда давлат тузумининг ўзгариши мустақиллик тарихини муайян давр билан аташ лозим бўлса, унда ушбу тарихни ўз номи билан аташи илмий-назарий ва мантиқий нуктаи назардан тўғри бўлар эди.

Мамлакатимизнинг ҳақиқий янги тарихи халқнинг азалий орзу-умидларига эришиши билан боғлиқ улкан аҳамиятга молик ҳодиса сифатида 1989 йилнинг 23 июндан, яъни Ислам Каримов янги Ўзбекистон тарихини бошлаб берган санадан бошланиши лозим. Айнан ана шу пайтдан бошлаб халқимизнинг мустақиллик борасидаги орзу-умидлари, мақсад-муддаолари ифодаланган ғоялар жамиятимиз

тайёрлашни янада долзарб масалага айлантирди. Зеро, Юртбошимиз асарлари асосида тайёрланаётган "Мустақиллик фалсафаси" ўқув мажмуаси ва "Одобрнома", "Ватан туйғуси", "Маънавият асослари", "Миллий истиқлол ғояси", "Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти" каби ижтимоий фанлар бўйича ўқув-услубий қўлланмалар, кўргазмалар воситалар, электрон адабиётлар, модуллар, интерактив машқлар ва амалий машғулотлар тўпламларининг янги авлодини яратишни ниҳоятда муҳим вазифага айлантирди.

Бугунги кунда бу борадаги энг долзарб вазифамиз, шубҳасиз Юртбошимизнинг мазкур асарини чуқур ўрганиш, ундаги асосий ғоя ва қарашларни, тарихий жараёнлар ҳақидаги таҳлил ва хулосаларни аҳолининг турли қатламлари орасида кенг тарғиб ва ташвиқ этишдан иборат. "Президент Ислам Каримовнинг «Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида» китобини ўрганишнинг долзарб масалалари" мавзусидаги доимий Республика илмий-амалий семинари ва O'zLiDeP сиёсий таълим тизимига мўлжалланган махсус ўқув курси дастури ҳам айнан ана шу мақсадларга қаратилган. Ўз навбатида, бу китобда баён этилган асосий ғоялар ва тарихий жараёнлар ҳақидаги таҳлил ҳамда хулосаларни ҳар томонлама ўрганиш ва уларнинг мазмун-моҳиятини кенг ёритиш бўйича ташкилий-матрифейфий тадбирларни уюштиришга ёрдам беради.

Бир сўз билан айтганда, Юртбошимизнинг ушбу асари маънавият ва маърифат жабҳаси фаоллари, профессор-ўқитувчилар, тадқиқотчи ва изланувчилар, хуллас, ҳар биримиз учун дастуриламалга айланиши шубҳасиз.

Бу эса мустақилликнинг қандай бошлангани, уни қўлга киритиш ва мустаҳкамлаш учун қандай сабот ва матонат керак бўлганини чуқур англаш, ана шу йўлда фаол ва собитқадам бўладиган ёш авлодни тарбиялашда зимма-зимга улкан масъулият юклайди.

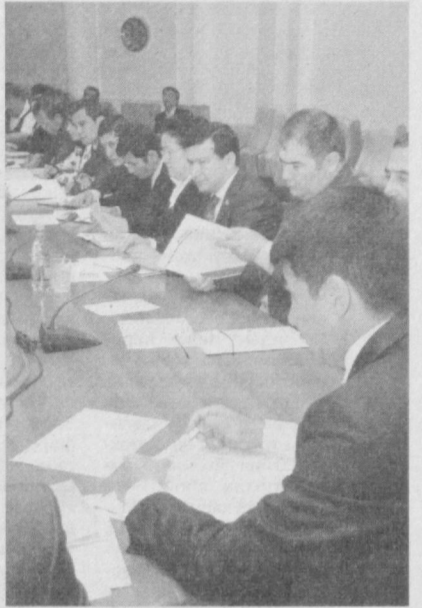
Давоми. Бошланиши 1-саҳифада

Тўртинчи ҳокимиятга бирламчи эътибор

O'zLiDeP фракцияси аъзоси, кўмита раиси А.Жўрабоевнинг таъкидлашича, оммавий ахборот воситаларини қўллаб-қувватлаш, уларнинг моддий-техник базаси ва кадрлар салоҳиятини янада ошириш бугунги кунда ҳам долзарб масала бўлиб қолмоқда. Мазкур ишда электрон оммавий ахборот воситалари миллий ассоциацияси, Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди сингари бир қатор ташкилотлар фаолияти айнан ана шу мақсадга қаратилган. Натижада кейинги йилларда босма ОАВ 1,5 баробар, электрон ОАВ эса 7 баробарга кўпайди. Айни пайтда телеканалларнинг қарийб 53 фоизи, радиоканалларнинг 85 фоизи, матбуот нашрларининг 60 фоизи нодавлат оммавий ахборот воситалари ташкил қилмоқда.

Семинарда нодавлат оммавий ахборот воситаларини ривожлантиришнинг қонуний асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди.

Вазирлар Маҳкамаси ахборот-таҳлил департаменти шўба муdiri Умиджон Аъломов, Журналистлар ижодий уюшмаси раиси Шерзод Фуломов, Матбуот ва ахборот агентлиги Бош директори ўринбосари Рўзмет Сафоев, Интеллектуал мулк агентлиги Бош директори ўринбосари Зайниддин Ғиёсов иштирокчиларга Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ислам Каримов томонидан



нидан ишлаб чиқилган «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси»да белгилаб берилган вазифалар асосидан олиб борилаётган ишлар ҳақида батафсил ахборот берди.

Семинарда алоҳида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик ҳуқуқи ва интеллектуал мулк ҳимоясининг меъёрий базасини мустаҳкамлаш масалалари атрофида муҳокама қилинди» қисмида таъкидланганидек, Концепцияда тақлиф этилган «Оммавий ахборот воситаларини фаолиятининг иқтисодий асосларини таъминлаштириш, соҳага бозор механизмларини кенг жорий қилиш, муаллифлик

ИСЛОҲОТ

web sayti: www.21asr.uz

Ўзбекистоннинг жаҳон пахта бозоридаги мавқеи тобора юксалмоқда

Давоми. Бошланғичи 1-саҳифада

Анна ИВАНОВА,
ЎЗА муҳбири

VII Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркасининг очилишида ушбу тadbир мамлакатимиз тарихидаги шонли сана — мустақиллигимизнинг 20 йиллиги кенг нишонланаётган йилда ўтказилаётгани раъзи маънога эга экани таъкидланди. Истиқлол йилларида мамлакатимизнинг илчил ривожланиши Президент Ислом Каримов томонидан ишлаб чиқилган ислохотларнинг «Ўзбек модели» нечоғли самарали ва тўғрилигини яққол намоён этмоқда. 20 йил давомида мамлакатимиз ялли ички маҳсулотни харид қилишга паритети бўйича 3,5 баравар, саноат маҳсулотлари ҳажми 3 баравар, экспорт ҳажми қарийб 30 баравар ошди. Ўзбекистон жаҳон хўжалик муносабатларида ўз иштирокини изчил кенгайтирмоқда. Глобал молиявий-иқтисодий инқироз шароитида мамлакатимиз иқтисодиёти барқарорлигини ва ташқи салбий таъсирларга бардошлилигини намоён этди. Ўз вақтида ишлаб чиқилган ва аниқ мақсадларга йўналтирилган Инқирозга қарши чоралар дастурининг амалга оширилиши эса ишлаб чиқаришни жадал модернизация қилиш, унинг рақобатбардошлигини ошириш имконини берди. Сўнгги йилларда мамлакатимиз ялли ички маҳсулотнинг ўсиши 8-9 фоизни ташкил этмоқда ва бу тенденция жорий йилда ҳам давом этмоқда. Шуниси эътиборлики, ишлаб чиқариш кўрсаткичлари, биринчи навбатда, ички ва ташқи бозорларда хариддорлар, шу жумладан, пахтачилик ҳамда мазкур соҳа билан боғлиқ қайта ишлаш тармоқларида юқори сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳисобидан оширилмоқда. Мазкур тармоқларни модернизация қилиш, техник ва технология қайта жиҳозлаш бўйича амалга оширилган чора-тадбирлар самарасида энг юксак талабларга жавоб берадиган пахта маҳсулотлари ишлаб чиқариш, уни қайта ишлаш ва сотиш бўйича замонавий комплекс ташкил этилди.

Давлатимиз раҳбари томонидан ишлаб чиқилган Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси демократик бозор ислохотлари ва иқтисодиётни эркинлаштиришнинг янги босқичини бошлаб берди. Ушбу ҳужжатга мувофиқ қонунчилик базаси такомиллаштирилмоқда, қатор янги қонунлар ишлаб чиқилиб, уларнинг айримлари парламент томонидан қабул қилинди. Уларнинг ҳаётга тadbир этилиши эса, жумладан, пахта толасини ишлаб чиқариш, ундан маҳсулот тайёрлаш самардорлиги ва сифатини янада ошириш, замонавий бозор инфратузилмасини жадал ривожлантиришга хизмат қилади.

Ўзбекистон бугун жаҳон пахта бозоридаги етакчи мамлакатлардан бўлиб, пахтани экспорт қилиш бўйича учинчи ўринда туради. Энг юксак стандартларга жавоб берадиган Ўзбек пахта толасига бўлган талаб муттасил ошиб бораётди. Мамлакатимиздаги шерикла-

ри билан мавжуд амалий муносабатларни янада мустаҳкамлаш ва янги йиллари ўрнатишдан манфаатдор бўлган Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркасининг иштирокчилари сони ҳам йил сайин кўпайиб бормоқда. Масалан, 2005 йилда ташкил этилган биринчи ярмаркада 30 мамлакатдан қарийб 170 трейдер ва тўқимачилик компаниялари қатнашган бўлса, ўтган йили уларнинг сони 300 га яқинлашди. Бу йилги, етинчи ярмаркага эса дунёнинг турли минтақаларидаги 38 давлатдан пахта ва тўқимачилик соҳасида фаолият кўрсатаётган 330 компаниянинг 660 нафардан ошқ вакили ташриф буюрди. Шуниси эътиборлики, пахта етказиб бериш жўрофияси дунёнинг янги-янги минтақалари ҳисобидан тобора кенгаймоқда. Жумладан, тўқимачилик саноати жадал ривожланаётган Жануби-Шарқий ва Жанубий Осиё мамлакатларининг ҳам Ўзбекистон билан ҳамкорликка қизиқиши ортмоқда.

— Жаҳон пахта бозоридаги талаб ва тақлифнинг кўп йиллик таҳлили Ўзбекистон ушбу бозорнинг энг йирик иштирокчиларидан бири эканидан далolat беради, — дейди Халқаро пахта ассоциацияси президенти Р.Батлер. — Мамлакатимизнинг бу борадаги салоҳияти янада ортди бораётди. Изчил ислохотлар жараёнида амалга оширилаётган чора-тадбирлар ўзбек толаси истеъмолчиларининг кенг қамлиги эътиборини қондиришга қаратилган. Ўзбекистонда талаб ишлаб чиқариш билан бирга тўқимачилик саноати ҳам ривожланмоқда. Бу юқори қўшимча қийматга эга маҳсулотларни экспорт қилишга қаратилган жуда тўғри ва пухта ўйланган ёндашув бўлиб, миллий иқтисодиёт самардорлигини янада ошириш имкониятларини кенгайтиради.

Президентимиз Ислом Каримовнинг 2010 йил 15 декабрда қабул қилинган «2011-2015 йилларда Ўзбекистон Республикаси саноатини ривожлантиришни устувор йўналишлари тўғрисида»ги қарориди ишлаб чиқаришни диверсификация қилиш, маҳаллий хомашёни чуқур ва сифатли қайта ишлаш негизида экспортга мўлжалланган рақобатдор саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларни сотиш бозорларини кенгайтириш зарурлиги қайд этилган. Мамлакатимизда тўқимачилик саноати жадал ривожланмоқда. Бугун Ўзбекистонда далаларимизда етиштирилган пахтадан кўплаб турдаги қийматли сифатли маҳсулотлар тайёрланмоқда. Ўтган ярмаркада тола харидига оид шартномалардан ташқари, мамлакатимиз тўқимачилик корхоналарининг маҳсулотларини экспорт қилиш бўйича қиймати 500 миллион АҚШ долларидан зиёд битимлар имзолангани ҳам бунинг яққол далилидир. VII Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркасида мамлакатимиз тўқимачилик саноати янада кенг намоён этилмоқда.

Жаҳон амалиёти шуни кўрсатадики, четдан олиб келинадиган эмас, балки маҳаллий хомашёга асосланган тўқимачилик саноати бизнесининг энг фойдали йўналишларидандир. Шу боис ҳорижий ишбилармон доиралар вакиллари



Ўзбекистон тўқимачилик саноатига инвестиция сарфлашдан манфаатдорлар. Бугунги кунда мамлакатимизда ушбу соҳада қарийб 150 қўшма корхона фаолият кўрсатмоқда.

— Компаниямиз дунёнинг 4 қитъасидаги 17 мамлакатда фаолият юритмоқда, — дейди «Индорама Групп» компанияси вице-президенти П.Керживал. — Ўзбекистоннинг Фарғона вилоятида «Индорама Кўкон текстиль» масъулияти чекланган жамияти корхонасини ташкил этишга инвестиция сарфлади ва унинг фаолиятини янада кенгайтиришни режалаштирмоқдамиз. Бугун ушбу корхонада ишлаб чиқарилган йиғирилган ип Европа, Осиё ва Латин Америкасининг 11 мамлакатига экспорт қилинмоқда. Мамлакатимизда малакали кадрлар, мустаҳкам ишлаб чиқариш базаси, яхши йўлга қўйилган замонавий инфратузилма мавжудлиги ва дунёдаги энг аъло навали пахта толаси етиштирилиши Ўзбекистонда бизнес юритишнинг мушкул афзалликларидандир. Ўзбекистонда шериклар билан ҳамкорлик биз учун жуда фойдали ва уни янада мустаҳкамлашдан манфаатдоримиз.

Ўзбекистонда пахтачилик экан майдонларини кенгайтириш ҳисобидан эмас, балки илгор жаҳон тенденциялари ҳисобга олинган ҳолда, агротехнологияларни такомиллаштириш, пахта навларини яхшилаш ҳамда пахта тозалаш саноатини модернизация қилиш ҳисобидан ривожлантирилмоқда. Бугун мамлакатимизда зараркунандаларга чидамли ҳамда республикамиз ҳудудларининг тупроқ-иқлим шароитига мос, эрталлашар ва серошқин, толаси узун ва тўза кўлаб пахта навлари етиштирилмоқда. Жорий йилда етиштирилган ҳосилнинг 97 фоиздан ортигини «олий» ва «яхши» навли тола ташкил этади. «Олий» навли ўзбек пахтаси жаҳон бозорида талаб этилаётган ва асосий сифат кўрсаткичларидан бири бўлган микронейр даражаси бўйича жуда харидорлиқ ҳисобланади.

Пахта бўйича халқаро маслаҳат кўмитасининг бошқарувчи директори А.Гитчунс бугун толаннинг сифати кўп жиҳатдан пахтани етиштиришда унинг ҳосилдорлиги ва сифатини ошириб, сарф-харажатлари камайтириш имконини берадиган янги технологияларни қўллаш билан боғлиқ эканлигини таъкидлади. Ўзбекистонда бундай замонавий инновация услубларидан фойдаланишга катта эътибор берилмоқда. Бу ўз самарасини бермоқда — сотув-

га қўйилаётган ўзбек пахтаси юқори ликвидлиги билан ажралиб туради ва жаҳон бозорларида унга бўлган талаб тобора ортди бораётди.

Ўзбекистонда бундай пахтани етиштириш учун барча шарт-шароитлар яратилган. Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан фермерлик ҳаракатини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратилган ва чуқур ўйланган сиёсат амалга оширилмоқда. Фермерлар энг яхши навли уруғлик, техника ва технологиялар, зарур материаллар билан таъминланмоқда. Уларга ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун имтиёзли банк кредитлари ажратилмоқда, бошқа преференциялар яратилган. Деҳқонларимиз ўзини ҳақиқий ер эгаси деб ҳис қилмоқда ва ўз меҳнати натижаларидан юксак манфаат кўрмоқда. Бу комплекс чора-тадбирларнинг барчаси ўз самараларини бераётди ва ўтказилаётган Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркасида ёрқин намоён бўлмоқда.

Бу ерда жорий мавсумда мамлакатимиз пахта заводлари томонидан ишлаб чиқарилган пахта навлари толасининг 800 дан ортдиқ намунаси қўйилган. Сотувга қўйилган ҳар бир той пахта «Сифат» Ўзбекистон пахта толасини сертифицилаш маркази томонидан берилган сертификатга эга. Пахта толасини текшириш учун HVI юқори технология тизимлардан фойдаланилмоқда. Зеро, марказнинг барча ҳудудий лабораториялари ушбу замонавий тизим билан жиҳозланган. Шуниси айтиш жоизки, пахта етиштирадиган давлатларнинг кўпчилигида бундай замонавий ускуналар ҳали мавжуд эмас. Бугунги кунда фақат уч мамлакат — Ўзбекистон, Хитой ва АҚШда HVI технологияси асосида тола тўлиқ текширилади.

Ўзбекистоннинг ҳорижий ҳамкорлари нафақат пахтамиз ва ундан тайёрланган товарлар сифатини, балки уларни харид ва транспортировка қилиш учун яратилган қулай шароитларга ҳам юксак баҳо бермоқда. Мамлакатимизда жаҳон нархлари конъюнктураси ва уларнинг ўзгариши инobatга олинган ҳолда, мослашувчан нарх сиёсати амалга оширилмоқда. Юқларни етказиб бериш ва транспортировка қилиш кафолатланган. Бунда замонавий логистика тизимининг имкониятларидан кенг фойдаланилмоқда. Мазкур тизим 22 ҳудудий пахта терминали, сотиб олинган тола микдорини мавжуд транспорт йўлаклари бўйича белгиланган жойга етказиб берадиган

транспорт инфратузилмасини ўз ичига олган. Ушбу йўлақлар тармоғи Ўзбекистон билан иқтисодий ҳамкорлик қилишдан манфаатдор кўлаб етказиб беришчи халқаро логистика марказлари иштирокида мунтазам кенгайтирилмоқда.

Ярмарканинг очилишида сўзга чиққан иштирокчилар буларнинг барчаси давлатимиз раҳбари Ислом Каримов томонидан комплекс ёндашув асосида босқичма-босқич ва изчил амалга оширилаётган иқтисодий сиёсат самараларидан эканини ва бу миллий иқтисодиётимизнинг янада ривожланишида ҳамда рақобатдорлигини оширишда муҳим омил бўлаётганини таъкидладилар. Чунончи, Тианжин пахта биржаси директори Би Южуан (Хитой), Халқаро тўқимачилик маҳсулотлари ишлаб чиқарувчилари федерацияси бош директори К.Шиндлер, «Cotton Bangladesh» халқаро агентлиги бош муҳаррири К.Ахсан ва бошқалар ўз салоҳиятидан самарали фойдаланаётган Ўзбекистон билан ҳамкорлик ўзаро манфаатли асосда қурилаётгани ҳамда бу ҳамкорлик улкан ривожланиш истиқболларига эга эканини алоҳида қайд этдилар.

Бундан ташқари, ярмарка қатнашчилари пойтахт вилоятидаги Янги-Йўл пахтани қайта ишлаш заводи, «Тошкент-тола» пахта терминали, «Ўзтекс» қўшма корхонасига таширф буюриб, иқтисодиёт соҳасидаги, шу жумладан, замонавий пахта бизнеси инфратузилмасини ташкил этиш бўйича Ўзбекистонда эришилаётган ютуқлар билан бевосита танишадилар.

Ярмарканинг дастлабки кунинда ўзбек пахта толасининг истеъмолчи мамлакатлари делегациялари билан музокара-лар бўлиб ўтди. Мамлакатимиз тсла ишлаб чиқарувчилари ва ташқи савдо компаниялари вакиллари ҳам иштирок этган ушбу тadbирларда нафақат бу йилги, балки келаси йилларда етиштириладиган ҳосилни ўз ичига олган харидлар ҳам муҳокама этилди.

VII Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркаси жаҳон пахта бизнесидаги йирик воқеалардандир. Бу халқаро хўжалик муносабатларида мамлакатимизнинг мавқеи тобора мустаҳкамланиб бораётгани, амалга оширилаётган кенг қўламли иқтисодий ислохотлар юксак самаралар бераётганидан далolatдир.

VII Халқаро Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркасининг очилишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев сўзга чиқди.

Ҳисобот натижалар қониқарли эмаслигини кўрсатди

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ НАВОЙЙ ВИЛОЯТ КЕНГАШИДАГИ O'ZLiDeP ДЕПУТАТЛИК ГУРУҲИНИНГ НАВБАТДАГИ ЙИГИЛИШИДА КИШЛОК ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИГА ҚАРАШЛИ «КУЙИ ЗАРАФШОН ГИДРОГЕОЛОГИК-МЕЛИОРАТИВ ЭКСПЕДИЦИЯСИ» РАҲБАРИНИНГ ҲИСОБОТИ ЭШИТИЛДИ

Озод РАЖАБОВ,
«XXI ASR»

Айни пайтда мамлакатимизнинг барча ҳудудларида бўлганидек, Навоий вилоятида ҳам ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, тупроқ унмдорлиги ва ҳосилдорлиқни ошириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бунда Президентимизнинг 2008 йил 19 мартдаги қарори билан тасдиқланган «2008-2012 йилларда суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш давлат дастури» муҳим омил бўлиб хизмат қилаётди. Кишлоқ мулкдорлари учун нихоятда қулай шароитлар яратишни назарда тутувчи дастурда вилоятлар ва туманлар кесимида амалга оширилиши лозим бўлган ишларнинг аниқ муддатлари ҳам белгилаб берилган. Депутатлик гуруҳи йиғилишида «Куйи Зарафшон гидрогеологик-мелиоратив экспедицияси» раҳбари Алишер Рашидов ана шу дастурнинг 2010 ва жорий йилнинг биринчи ярмидаги ижроси бўйича батафсил ахборот берди.

Унда 2010 йилда мелиорация объектларини қуриш ва реконструкция қилиш бўйича вилоятда 8 та лойиҳа амалга оширилган натижасида 64,5 километрик коллектор-дренаж тармоқлари, 2 та насос станцияси ҳамда 4 та мелиоратив кудуқ қурилгани таъкидланди. Бунинг учун 1 млрд. 681 млн. сўм миқдорда маблағ сарфланди. Айни пайтда мелиоратив объектлари тиклаш ва таъмирлаш ишлари ҳам белгиланган муддатларда олиб борилмоқда. Хусусан, ўтган йили жами узунлиги 494,9 километрдиги коллектор-дренаж ва 81 та кузатув кудуғини таъмирлашга 1 млрд. 614 млн. сўм маблағ йўналтирилди. Бу кўрсаткич 2009 йилга нисбатан 478 млн. сўмга кўпдир.

Давлат дастурида белгиланган тadbирлар 2011 йилда ҳам изчил давом эттирилмоқда. Хусусан, йил охиригача умумий қиймати 7 млрд. сўмлик 19 лойиҳани амалга ошириш кўзда тутилган. 11 та объектда қурилиш ва реконструкция, 8 объектда эса тиклаш-таъмирлаш ишлари бажарилади. Шу кунгача 9 та лойиҳа экспертизадан ўтказилиб, тендер савдолари орқали пудратчи ташкилотлар аниқланган. Улар томонидан 64,4 коллектор-дренаж тармоқлари, 3 та насос станцияси, 23 та тик-дренаж кудуғини қуриш ишлари олиб борилмоқда.

Алишер Рашидовнинг таъкидлашча, 2007 йилга қиёслаганда вилоят ҳудудидаги ер таъмирланган ерлар 5,7 минг гектарга, қучли шўрланган майдонлар эса 2,7 минг гектарга камайган. Туманлар кесимида таҳлил қилинса, ўрта шўрланган ерлар Карманда 1,3 минг, Қизилтепада 1,8 минг, Навбахорда 2,1 минг, Хатирчида эса 0,5 минг гектарга камайгани маълум бўлади. Ҳисоботда, шунингдек, давлат дастури амалга оширилаётган бошланғичдан буён жами 63 минг гектардан зиёд ер майдонининг мелиоратив ҳолати яхшилангани айтиб ўтилди.

Бироқ бу масалага алоҳида эътибор қаратилганлигига қарамай, дастур ижросини таъминлашда сусткашликларга ҳам йўл қўйилмоқда, — деди халқ де-

путатлари Навоий вилоят кенгашидаги O'ZLiDeP депутатлик гуруҳи раҳбари Акмал Халилов. — Депутатлик назорати тартибда олиб борилган таҳлиллар айрим туманларда мелиорация ишлари талаб даражасида ўтказилмагани боис ерларнинг шўрланиши даражаси меъёридан юқорилигича қолаётганини кўрсатмоқда. Жумладан, Навбахор туманидаги «Мирза-Мўмин» хўжалиқлари коллекторини қуриш ва реконструкция қилиш лойиҳасини амалга ошириш ишлари йиллик режага нисбатан 81 фоизга, ажратилган маблағни ўзлаштириш эса атиги 41 фоизга бажарилган, холос. Масаланинг долзарблиги инobatга олиниб, давлат бюджетидан маблағ ажратилса-ю, жойлардаги мутасадди ташкилотлар раҳбарларининг ўз вазифасига бундай масъулиятсиз ёндашувини қандай изоҳлаш мумкин?!

— Депутатлик гуруҳи йиғилиши кун тартибига «Куйи Зарафшон гидрогеологик-мелиоратив экспедицияси» бошлигининг ҳисоботи киритилгани бежиз эмас, — дейди вилоят кенгаши депутаты Шавқиддин Камолов. — Зеро, Навоий вилоятида шўр сувларни қочирishi, зовур ва коллекторларни ўз вақтида тозалаш ишлари билан айнан ана шу ташкилот шуғулланади. Партиямиз электорати бўлган фермерларнинг самарали фаолияти, шубҳасиз, суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланishi билан чамбарчас боғлиқдир.

Йиғилиш иштирокчилари Кармана туманидаги «Жанубий» ва «Бозоржой» зовурларининг айрим қисми халигача қамишлардан тўла тозаланмагани, қазилган ерлардан чиқарилган тупроқ эса вақтида текисланмагани боис яна зовурга тўшаётганига ҳам эътибор қаратдилар. Шунингдек, депутатлар «Дўрмон» ва «Нарпай» хўжалиқларари коллекторидида қайта қуриш ишлари талаб даражасида бажарилмаганини, бу ҳудудда фаолият кўрсатаётган фермер хўжалиқлари учун қатор ноқулайликлар келтириб чиқараётганини таъкидладилар. Вилоят кенгаши депутатлари Муҳайё Урчинова, Гулшан Бобоқуллова, Аслам Исломов, Сабоҳат Раҳимова, O'ZLiDeP вилоят кенгаши раиси ўринбосари Камол Юлдашев ҳам ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга қаратилган ишларнинг сифатини ошириш лозимлигига эътибор қаратдилар.

Депутатлик гуруҳи йиғилишида муҳокама этилган масаланинг долзарблигини инobatга олиб, суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш борасидаги ишлар юзасидан «Куйи Зарафшон гидрогеологик-мелиоратив экспедицияси» раҳбари ҳисоботини халқ депутатлари Навоий вилоят кенгашининг навбатдаги сессиясига киритиш ҳақида қарор қабул қилинди.

Шунингдек, депутатлик гуруҳи йиғилишида «Кичик бизнес ва хусусий тadbиркорлик йили» Давлат дастурининг Навбахор, Конимех туманлари ва Навоий шаҳридаги ижроси юзасидан депутатлик назоратини ташкил этиш чора-тадбирлари кўриб чиқилиб, назорат-таҳлил фаолиятини олиб борувчи ишчи гуруҳи тузилди.

Хўжалик тadbирлари ва ишбилармонлик

ТАДБИРКОРЛИК ВА ФЕРМЕРЛИКНИ ҚўЛЛАБ-ҚУВАТЛАШ МАРКАЗИ

нодавлат нотижорат ташкилоти хусусий бизнесни йўлга қўйиш, иш фаолиятини турли ноқонуний аралашувлар сабабларини таҳлил қилиб, уларни бартараф этишда сизларнинг энг яқин ҳамкорингиз ва кўмакчингиздир.

Фаввалтдан бирор марома нозига келса, сизга иккунлик вақтга мурожаат этишти!

Мансаба: Мирзо Улдушев, тумани, Қорасеҳ-6 даҳаси 19-Г йў. Тел: 01 (84) 239-00 48; 265 73 17. E-mail: deputat.uz@rambler.ru

Сурхондарё тажрибаси

2011 йилнинг ўтган даврида Сурхондарё вилоятида 215 гектар майдонда пакана ва ярим пакана ниҳоллардан иборат интенсив боғлар барпо этилди

Озод РАЖАБОВ,
«XXI ASR»

Айни пайтда Ўзбекистоннинг жанубий минтақасида реал натижа бераётган бундай изланиш ва интилишлар соҳа мутахассислари томонидан ҳам алоҳида эътироф этилмоқда. Бу эса Юртбошимиз раҳнамолигида амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотларнинг ҳар қадамда кўзга ташланаётганидан далолатдир.

Ҳақиқатан ҳам, Сурхондарёда замонавий корхоналар барпо этиш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технология жиҳатдан қайта жиҳозлаш, айниқса, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга қаратилган саъй-ҳаракатлар янги иш ўринлари яратиш ҳамда бунёдкорлик ишларини янада жадаллаштириш имконини кундан-кунга оширмоқда.

Мутахассисларнинг фикрича, жорий йилнинг ўтган 8 ойида манзилли ҳудудий инвестиция дастури доирасида умумий қиймати 40,3 млрд. сўм ва 5,1 млн. АҚШ долларига тенг 222 та лойиҳа амалга оширилган. Бу кўрсаткич тармоқлар кесимида тахлил қилинса, озиқ-овқат соҳасида 16,7 млрд. сўм ва 1,5 млн. долларлик 94 та лойиҳа, ноозиқ-овқат маҳсулотлар ишлаб чиқариш бўйича 6 млрд. сўм ва 3,4 млн. доллар миқдоридан 23 та, қурилиш материаллари ва мебель тайёрлаш бўйича умумий қиймати 8,7 млрд. сўмга тенг 55 та, хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасида эса 8,8 млрд. сўмлик 50 та лойиҳа амалга оширилганига гувоҳ бўлаемиз.

Мавжуд хом ашё ресурсларидан оқилона фойдаланиш, экспорт ва импорт ўринини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенгайтириш мақсадида Термиз шаҳридаги «Ново-Фарм» қўшма корхонасида таблетка ва капсула шаклидаги дори воситалари, «Шаршара Файз» хусусий фирмасида полипропилен қоплар, «Бойсун тери» МЧЖда чарм, Денов туманида пеноплитка, Сарюсиёда эса техник кислотод тайёрлаш йўлга қўйилди.

Хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантириш дастурига мувофиқ, январь ва август ойларида 246 та савдо, умумий овқатланиш ҳамда маиший хизмат кўрсатиш шохобчаларини очиш режалаштирилган бўлиб, амалда бу кўрсаткич 378 та шикил қилди.

«Inter Silk Pro» Ўзбекистон-Хитой қўшма корхонасида эса энг сўнгги русумдаги дастгоҳлар ўрнатилиб, йилига 220 тонна қуруқ пиллани қайта ишлаш ва 55 тонна ипак олиш имконияти яратилди. Айни пайтда 1,2 млн. АҚШ доллари миқдоридан сармоя киритилган мазкур корхонада йилига 1,5 млн. долларлик маҳсулот экспорт қилиш режалаштирилмоқда. Хозирнинг ўзида 2012 йилги маҳсулот учун Ҳиндистон, Хитой ва Озарбойжондан буюртмалар туша бошлади.

— Ушбу корхона мустақиллигимизнинг 20 йиллиги арафасида ишга туширилди, — дейди муассислардан бири — «Саховат ипак сервис» МЧЖ директори, О'zLiDeP аъзоси Баҳром Шарипов. — Натижада 120 та янги иш ўрни яратилди. Замонавий дастгоҳларга техник хизмат кўрсатадиган 12 нафар ёш мутахассис уч ой давомида Хитойда малака ошириб қайтди. Ишчилар бепул овқат, транспорт хизмати ва ётоқхона билан таъминланганлар. Уларнинг ойлик маоши эса маҳсулот сифати ва меҳнат унумдорлигига қараб белгиланмоқда.

О'zLiDeP аъзоси истиқлол байрамга тўёна сифатида Термиз шаҳрида муқтадам «Истиқлол» тантаналар уйини ҳам бунёд этди. 500 кишига мўлжалланган иншоотнинг пастки қаватларида компьютер савдонлиги курси, тўй либослари салони, мини-маркет, кимёвий тозалаш хонаси, кафе-бар очи-

лиши туфайли яна 60 нафар маҳаллий йигит-қиз доимий иш билан таъминланди.

Дунёда озиқ-овқат маҳсулотлари нархи муттасил ошиб бораётган бир шароитда Сурхондарёда нархлар мутаносиблигини таъминлаш мақсадида чорва молларидан ташқари балиқчилик, асаларичилик ва паррандачиликни ривожлантиришга ҳам катта эътибор қаратилмоқда. Натижада жорий йилнинг ўзида вилоятда 70 та балиқчилик хўжалиги (171 та янги иш ўрни), 19 та асаларичилик (27 та янги иш ўрни) ва 34 та паррандачилик хўжалиги (74 янги иш ўрни) ташкил этилди.

Туркия ва Сербия технология яси асосида интенсив боғлар яратилаётгани эса Сурхондарёда бу борада ўзига хос тажриба мактаби шаклланаётганидан далолат бермоқда. Мисол учун, 2011 йилда жами 215 гектар



«Inter Silk Pro» Ўзбекистон-Хитой қўшма корхонасида энг сўнгги русумдаги дастгоҳлар ўрнатилиб, йилига **220** тонна қуруқ пиллани қайта ишлаш ва **55** тонна ипак олиш имконияти яратилди. Айни пайтда **1,2** млн. АҚШ доллари миқдоридан сармоя киритилган мазкур корхонада йилига **1,5** млн. долларлик маҳсулот экспорт қилиш режалаштирилмоқда. Хозирнинг ўзида **2012** йилги маҳсулот учун Ҳиндистон, Хитой ва Озарбойжондан буюртмалар туша бошлади.

майдонда пакана ва ярим пакана ниҳоллардан иборат интенсив боғлар яратилди. Бу режадагидан 32 гектар кўлдир. Интенсив боғларнинг афзаллиги шундаки, ерга қадалган кўчат иккинчи йилиёқ ҳосил бера бошлайди.

Шу ўринда Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 7 апрелдаги «2011-2015 йилларда мева-сабзавот маҳсулотларини сақлашнинг моддий-техника базасини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижросига вилоятда алоҳида эътибор қаратилган таъкидлаш жоиз. Мазкур ҳужжатга асосан Сурхондарёда умумий сифими 9500 тонналик янги совутгичлар қуриш ва мавжудларини замон талаб-

лари даражасида реконструкция қилиш режалаштирилган бўлиб, уларнинг дастлабкиси — Термиз туманидаги «UNIGREEN» масъулияти чекланган жамиятида ишга туширилди.

Этти камерали, жами 3000 тонна маҳсулотга мўлжалланган мазкур совутиш омборига хозирнинг ўзида 160 тонна олма, 100 тонна узум сақлаш учун қўйилди. Айни пайтда вилоят фермерларидан хўл мева ва сабзавот маҳсулотларини қабул қилиш, саралаш ҳамда совутгичларга жойлаш ишлари изчил амалга оширилмоқда. Мутахассислар декабрь ойида умумий қиймати 1650 минг АҚШ долларига тенг бўлган 1000 тонна маҳсулотни Норвегия, Жанубий Ко-

рея, Германия ва Россияга экспорт қилиш бўйича шартномалар имзоланганини таъкидламоқдалар.

— Корхонамиз «Уққизил» қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудидидаги «Паррандачилик» маҳалласида жойлашган 1464 квадрат-метрлик бўш турган бинода ташкил этилди, — дейди «UNIGREEN» МЧЖ Бош директори Мавлон Чориев. — Бу ерда Туркиядан келтирилган замонавий жиҳозлар ўрнатилиб, 25 та янги иш ўрни яратилди. Қувватимиз ошгани сайин яна 45 нафар йигит-қизни ишга олишни мўлжаллаёмиз.

Сиз суратда кўриб турган интенсив боғ эса Денов туманида жойлашган бўлиб, усти маҳсус

тўр билан ёпиладиган ва умумий майдони 20,6 гектар боғ «SAVB» масъулияти чекланган жамияти тадбиркорларининг саъй-ҳаракати билан ташкил этилган. Соҳа мутасаддилари бу ерга «Фужи», «Голден» ва «Топред» нави жами 35 минг туп олма ниҳоли ўтқазилганини таъкидламоқдалар.

— Боғнинг усти бежиз маҳсус тўр билан ёпилмади, — дейди жамият бошқаруви раиси Баҳодир Аҳмедов. — У, биринчидан, баҳор мавсумидаги ёмғир ва жаланинг ерга тушиш тезлигини камайтириш ҳисобида гул тўкилишидан асраса, иккинчидан, ёз ҳароратидан мева-ни ҳимоя қилиб, унинг бир хил рангда пишишини таъминлаб беради. Боғнинг томчилатиш усулида суғорилиши эса ортиқча харажатларни камайтиради.

Сурхондарё сафаридан қайтар эканмиз, кейинги йилларда, айниқса, Термиз шаҳрида амалга оширилган бунёдкорлик ишлари, шаҳар қиёфасининг тубдан ўзгаргани эътиборимизни тортди. Янгидан қад ростлаган улкан бино ва иншоотлар юрдошларимизга яхши кайфият бағишлаётганига амин бўлдик. Зеро, Сурхон аҳлининг бунгунги тинч ва осойишта ҳаётимизга шукрона қилиб, эртанги кунга катта ишонч билан қараётганлари бежиз эмас.

ИСЛОХОТ ▼

Тўраев ҳокимга қариндошмиди?

РЕСПУБЛИКА САВДО-САНОАТ ПАЛАТАСИНING ЖОЙЛАРДАГИ ВАКИЛЛАРИ ХАЛИГАЧА АЙРИМ ХУДУДЛАРДА МАҲАЛЛИЙ ҲОКИМЛИКЛАРНИНГ ТАДБИРКОРЛАР ФАОЛИЯТИГА ТЎСКИНЛИК ҚИЛАЁТГАНИНИ ТАЪКИДЛАМОҚДАЛАР

Ориф Ўлмасов,
«XXI ASR»

— Мамлакатимиз мустақиллигининг 20 йиллик байрами арафасида Гулистон шаҳрида «Ягона ойна» консалтинг марказининг иш бошлагани кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари учун ҳақиқий совға бўлди, — дейди ССП Сирдарё вилоят ҳудудий бошқармаси бошлиғи Хусниддин Маннопов. — Шаҳар ҳокимлиги биносининг биринчи қаватида иш бошлаган марказ замонавий жиҳозлар билан таъминлангани эса мурожаатларни тез ҳал этиш имконини яратди.

Айни пайтда ҳудди шундай марказлар вилоятнинг бошқа туман ва шаҳарларида ҳам ташкил этилмоқда.

Маълумки, тадбиркорларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш палата фаолиятининг асосий йўналишларидан биридир. Шу боис ташкилот ўз аъзолари манфаатини ифода этишга алоҳида эътибор қаратаётти. Жумладан, шу кунгача Савдо-саноат палатаси мутахассислари жами 154 та меъёрий ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чи-

қишда фаол иштирок этдилар. Ўзбекистон Республикасининг «Савдо-саноат палатаси тўғрисида»ги қонунида белгиланган ваколатлар доирасида эса 2011 йилнинг 9 ойида режали текширишга тушган 80 дан ортиқ тадбиркорлик субъектларида мониторинг ўтказилди. Ҳудудий бошқарманинг «ишонч телефонлари» ҳам тадбиркорларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилишда қўшимча қўлайликлар яратмоқда.

Ҳудудий бошқарма қошида ташкил этилган Жамоатчилик кенгаши ҳамда унинг туман, шаҳарлардаги бўлимлари эса тадбиркорлар ва янгидан иш бошламоқчи бўлганлар мурожаатларини ўрганиб, уларга бепул хизмат кўрсатаётти.

Хар ҳафтада туман, шаҳар ҳокимликларида, ойда бир марта вилоят ҳокимлигида «Тадбиркорлар кўни» ўтказилаётганини кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари вакиллари ҳам алоҳида таъкидламоқдалар.

Бошқарма томонидан жорий йилнинг 9 ойида судларга киритилган 5,3 млрд. сўмлик 504 та даъво аризасининг 380 таси кўриб чиқилгани ҳам Сирдарёда тадбиркорларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга

алоҳида эътибор қаратилаётганидан далолатдир.

Масалан, тадбиркор Шерали Ҳакимовга Сайхунобод туман ҳокими томонидан савдо дўкони учун ер ажратиб тўғрисида ўз вақтида қарор қабул қилинмагани туфайли унга берилиши лозим бўлган ер майдони ҳеч қандай ариза билан мурожаат қилмаган фуқаро Лапас Тўраевга бериб юборилган. Вилоят адлия бошқармаси аралашуви билангина тадбиркорнинг қонуний манфаатлари тикланди. Аммо Ш. Ҳакимов ҳалигача ўз ишини бошлай олмай, судмасуд овози бўлиб юрибди. Чунки туман суд ижрочиларининг ноқонуний хатти-ҳаракатлари билан Ш. Ҳакимовнинг дўкони бузиб ташланган. Оқибатда, ҳар икки тадбиркор ўртасида низо келиб чиққан. Бироқ бунга асосий сабабчи бўлган туман ҳокимлиги масъулларига ҳеч қандай чора кўрилмаган.

Ҳудди шунингдек, Сирдарё туманидаги тадбиркор Эсанбой Ибрагимов томонидан бир йил мобайнида қурилган савдо дўкони бузилиб кетишига туман Ёнгин хавфсизлиги бўлимининг 3 кун ичида икки хил — дастлаб ижобий, сўнгра салбий ҳулосаси сабаб бўлган.

Бундай ҳолатлар ҳалигача айрим ҳудудларда тадбиркорликнинг иқтисодийдаги ўрнини англаб етмаётган раҳбарлар борлигини кўрсатиб қўймоқда.

Лекин шунга қарамай, Сирдарё вилоятидаги ҳуқуқ-тартибот идоралари, тезкор давр талабларини чуқур англаб етган ҳокимлик ва идоралар вакиллари томонидан хусусий сектор эгалари ҳар томонлама қўллаб-қувватланмоқда. Республика Савдо-саноат палатасининг ҳудудий бошқармаси эса бу жараёнда фаол иштирок этаётти.

Хусусан, палата кўмагида маҳаллий тадбиркорлар Германия, Хитой, Япония, Туркия, Латвия ва Испания сингари давлатларда бўлиб, ўз ҳамкасблари билан яқиндан ҳамкорлик алоқаларини ўрнатдилар.

Хулоса қилиб шуни айтиш мумкинки, СПП Сирдарё вилоят ҳудудий бошқармасининг мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик вакиллари билан яқиндан ҳамкорлик қўллаб-қувватлашлари ҳудудда тадбиркорлик фаолиятини янада ривожлантиришга муҳим ҳисса бўлиб қўшилмоқда.



ТОШКЕНТ. О'zLiDeP шаҳар ҳамда Чилонзор туман кенгашлари ҳамкорлигида Президентимизнинг «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш учун қўлай ишбилармонлик муҳитини шакллантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармони юзасидан давра суҳбати ўтказилди.

Унда халқ депутатлари шаҳар кенгаши депутатлари, партия фаоллари, тадбиркор ва ишбилармонлар қатнашишти. Тадбирда юқоридаги фармоннинг мазмун-моҳияти ҳақида сўз юритилиб, ундан келиб чиқадиган вазифалар атрофида муҳокама этилди. Шунингдек, О'zLiDeP Мирзо Улуғбек туман кенгаши саъй-ҳаракати билан ташкил этилган давра суҳбатида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини самарали йўлга қўйиш, уларнинг сиёсий мавқеини мустаҳкамлаш, ҳисобот-сайлов конференцияларида қабул қилинган қарорлар ижросини таъминлаш билан боғлиқ масалалар хусусида фикр юритилди.



НАВОИЙ. Ҳозирги кунда оилавий бизнесни ривожлантириш аҳоли бандлигини таъминлашнинг муҳим омилларидан биридир. О'zLiDeP вилоят кенгаши томонидан ташкил этилган навбатдаги давра суҳбати айнан шу масалага бағишлангани ҳам бежиз эмас. Унда аёлларни тадбиркорлик фаолиятига кенг жалб этиш, ёш қизларнинг интилиш ва изланишларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, маҳаллаларни тадбиркорлик марказига айлантириш юзасидан муҳим фикр-мулоҳазалар билдирилиб, кўпгина амалий таклифлар ўртага ташланди.

КАШКАДАРЁ. «Огоҳлик ва хушёрлик — давр талаби». О'zLiDeP вилоят кенгаши томонидан Деҳқонobod туманидаги агросаноат касб-хунар коллежида ўтказилган давра суҳбати ана шундай номланди. Тадбирда одам савдоси, гиёҳвандлик, диний экстремизм каби иллатлар хусусида сўз юритилиб, жойларда соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, ёш авлоднинг маънавий тарбиясини яхшилаш, улар ўртасида гоъвий-сиёсий ишларни янада кучайтириш партия фаоллари олдида турган долзарб вазифалардан бири экани алоҳида таъкидланди.

БАНК ТИЗИМИ

Мижоз банк учун эмас, банк миждоз учун



41 (413)-СОН

2011 йил 13 октябрь,
пайшанбаe-mail:
axborotXlasr@yahoo.com

Тадбиркорга мададкор

БУГУНГИ БОЗОР ИТИСОДИЁТИ ШАРОИТИДА КИЧИК БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИКНИ МОЛИЯВИЙ КЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ РЕСПУБЛИКАМИЗ БАНКЛАРИ ОЛДИДАГИ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРДАН БИРИДИР. АНА ШУНДАН КЕЛИБ ЧИКИБ, «АСАКАБАНК» ДАВЛАТ АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИНИНГ БУХОРО ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ ҲАМДА 7 ТА МИНИБАНКИ, 3 ТА МАХСУС КАССАСИ ОРҚАЛИ СОҲА РИВОЖИГА МУНОСИБ ХИССА КЎШИБ КЕЛМОҚДА

Молия хизматлари бозорида ўз мавқеини мустаҳкамлаб келаётган филиал жамоаси кичик бизнес вакиллари билан ишончли ҳамкорига айланган. Жорий йилнинг ўтган даври мобайнида соҳага миллий валютада 11,6 млрд. сўм кредит йўналтирилиши натижасида жойларда 86 киши доимий иш билан таъминланди. Айтиш мумкин, 1 октябрь ҳолатига филиал активлари миқдори 72,6 млрд. сўмни ташкил этиб, бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 13,3 млрд. сўмга ўсди. Мазкур молия муассасасининг кредит портфели эса бу йил 45,6 млрд. сўмни ташкил этганлигини айтиб ўтиш жоиз. Эътиборли жиҳати ана шу маблағнинг 39,8 млрд. сўми узоқ муддатли кредитлар ҳиссасига тўғри келмоқда.

Жорий йилнинг ўтган даври банк жамоаси учун сермаҳсул келди, деб айтиш мумкин. Хусусан, 1 октябрь ҳолатига филиал активлари миқдори 72,6 млрд. сўмни ташкил этиб, бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 13,3 млрд. сўмга ўсди. Мазкур молия муассасасининг кредит портфели эса бу йил 45,6 млрд. сўмни ташкил этганлигини айтиб ўтиш жоиз. Эътиборли жиҳати ана шу маблағнинг 39,8 млрд. сўми узоқ муддатли кредитлар ҳиссасига тўғри келмоқда.

Албатта, тадбиркорликка қўл уриш осон кечмайди. Унинг ўзига яраша мураккабликлари бор. Буни яхши ҳис этган бухоролик «Асакабанк»чилар тадбиркорларни нафақат молиявий қўллаб-қувватлаш, балки уларнинг ўз фаолиятини бошлаши учун маслаҳат ва амалий ёрдамларини ҳам аямаяптилар. Бунинг учун эса банкнинг ҳар бир минибанкида «Тадбиркорлар хонаси» ташкил этилган. Юқори малакали мутахассислар жал этилиб, барча зурурий техник воситалар, кўргазмалар, стенд ҳамда меъёрий ҳужжатлар билан бойитилган хонада миждозларнинг савол ва муаммолари тез фурсатда ўз ечимини топтоқда.

Ишлаб чиқариш корхоналарини самарали молиявий қўллаб-қувватлаш натижасида бугун юртимизда озик-овқат сероблиги таъминланган. Бунга ҳар биримиз кундалик ҳаётимизда ҳам гувоҳ бўлиб турибмиз. Бухорода озик-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва тўлдиришда ҳам банкнинг молиявий кўмаги катта бўлаётди. Жорий йилда «Асакабанк» томонидан шу мақсадда 821 млн. сўм, ноозик-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва ички бозорни тўлдириш учун эса 1410,6 млн. сўм миқдоридан маблағ ажратилди.

Айтиш мумкин, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликдан айри тасаввур этиш қийин албатта. Бухоролик хотин-қизлар орасида ҳам тадбиркорликни йўлга қўйиб, сифатли маҳсулот ишлаб чиқараётган ҳамда бунга қўшимча тарзда иш ўринлари очишга ҳисса қўшаётганлар талайгина. Уларнинг кўпчилиги «Асакабанк»нинг Бухоро филиали миждоз хисоблашида. Бу йил ишбилармон аёлларга 594,6 млн. сўм миқдоридан маблағ ажратилди.



ди. Бу эса ўз навбатида уларнинг ишлаб чиқаришдаги фаол иштирокини таъминламоқда.

Мижозларнинг «Асакабанк»ка бўлган ишончининг тобора ортиб бораётганини аҳоли қўлидаги бўш пул маблағларини омонатларга кенг жорий этилаётганидан ҳам кўриш мумкин. Хусусан, сақлаш муддати турлича ва фойз даромадлари юқори

бўлган «Тухфа», «Барқарор-1», «Баҳорги-1», «Сармоя», «Тадбиркор», «Даромадли-1», «Самарали», «Ёшларга», «Талабалар учун», «Файзли-1», «Эҳтиром» каби омонатлар ўзининг қўлай шартларига эгаллиги билан миждозларга манзур бўлмоқда. Миллий ва хорижий валютадаги аҳоли омонатлари қолдиги ўтган йил шу даврига нисбатан 8,9 млрд.

сўмга ўсиб, жорий йил 1 октябрь ҳолатига 19,6 млрд. сўмни ташкил этди. Омонатчилар сонининг тўхтовсиз ўсиб бораётгани, хизматлар бозоридан банкнинг тўғри маркетинг сиёсати юритаётганидан далолатдир.

Электрон савдонинг энг қўлай воситаси ҳисобланган пластик карточкалар тобора оммалашиб бормоқда. Унинг афзалликлари барчага бирдек аён. Бугун 37107 бухоролик «Асакабанк» пластик карточкаларидан фойдаланмоқда. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан бу кўрсаткич 4597 донага ортган. Улар орқали ўтазилган транзакциялар миқдори эса 19,6 млрд. сўмни ташкил этмоқда. Филиал жамоаси пластик карточкаларни муомалага чиқаришни бошлаганидан буён корхона ва ташкилотлар билан иш ҳақи лойиҳаларини амалга ошириб келмоқда. Айтиш мумкин, 238 дан ортиқ иш ҳақи лойиҳалари жорий этилган бўлиб, 30,1 миңдан зиёд ишчи ва хизматчиларга иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловлар пластик карточкалар орқали тақдим этилмоқда. Шу билан бир қаторда вилоят ҳудудида 330 та хисоб-китоб терминаллари, 322 та савдо ва 8 та касса терминаллари ўрнатилган. Бундан ташқари банкнинг корпоратив пластик карточкаларидан республикамиз бўйлаб кўп хизмат сафарига чиқадиган 40 нафар миждоз фойдаланаяпти.

Қисқа қилиб айтганда, «Асакабанк»нинг Бухоро вилояти филиали жамоаси хизмат сифати ва маданиятини жаҳон талаблари даражасига кўтариб, миждозлар сонини оширишга интиломоқда. Шу боис бор куч ва молиявий имкониятлар ишга солиняпти.

Банк ахборот хизмати



Ишончли ҳамкорлик — ютуқлар кафолати

ИСТИКЛОЛ ШАРОФАТИ БИЛАН ЮРТИМИЗДА ТАДБИРКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ, МУЛҚДОРЛАРНИНГ ЎРТА СИНФИНИ ШАКЛАНТИРИШГА ЖИДДИЙ ЭЪТИБОР ҚАРАТИЛМОҚДА. БУ, ШУБҲАСИЗ, ЎЗ САМАРАСИНИ БЕРАЯПТИ. ИЧКИ БОЗОР МАҲАЛЛИЙ ШАРОИТДА ТАЙЁРЛАНГАН РАҚОБАТБАРДОШ МАҲСУЛОТЛАРГА ТЎЛИБ, ТУРМУШ ФАРОВОНЛИГИ ЮКСАЛАЁТИР



«Кредит Стандарт банк» ҳам тадбиркорлик тараққиёти йўлида хизмат қилиб келаётган молия институтларидан бири саналади. Жорий йилнинг ўтган даври мобайнида 11 млрд. 540,7 млн. сўм миқдоридан кредит маблағи айнан кичик бизнес субъектлари эҳтиёжлари учун йўналтирилганлиги фикримиз далилидир. Шу хисобдан саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт ва алоқа хизмати соҳасида салмоқли натижаларга эришилаёпти. Аҳолининг арзон ва сифатли маҳсулотларга бўлган талабини қондириш учун барча молиявий имкониятлардан фойдаланилмоқда. Мисол учун, шу йилнинг ўзига балиқчиликка 96 млн. сўм кредит сармоғи ажра-

тилди. Бозор пештахталарида парҳез гўшт маҳсулотлари кўпайиб бораётган экан, бунда банк жамоасининг ҳам муносиб ҳиссаси бор, албатта.

Айтиш мумкин, «Кредит Стандарт банк» кириб бормаган соҳа йўқ, десак, хато бўлмайди. Тадбиркор аёлларни молиявий қўллаб-қувватлаш борасидаги амалий ишларни олайлик. Жорий йилда уларга ажратилган кредит миқдори 719 млн. сўмга етган. Тадбиркорликни касб этган шижоатли хотин-қизларга банк сармоғлари жуда қўл келмоқда.

Маълумки, жойларда қўлай инвестицион муҳитни шакллантириш молиявий соҳадаги муҳим вазифалардан биридир. «Кредит Стандарт банк» ҳам бу борада самарали фаолият юритмоқда. Ўтган саккиз ой давомидан ажратилган инвестицион кредитлар

ҳажми 13 млрд. 147 млн. сўмга етгани ҳам фикримизни тасдиқлайди. Ушбу маблағлар асосан ишлаб чиқаришнинг ус-тувор соҳаларига йўналтирилмоқда. Дейлик,

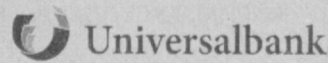
пойтахтимиздаги тиббиёт ампулалари корхонасига 4,6 млрд. сўм сармоя ажратилган. Мазкур лойиҳа амалга ошиб, корхона фойдаланишига топширилган, 100 та янги иш ўрни яратилди. Шунингдек, «Фаргона ёр-мой» очиқ акциядорлик жамияти ҳам ўз лойиҳасини банкка тақдим этган эди. Лойиҳа атрофлича ўрганиб чиқилиб, корхонага 1,7 млрд. сўм кредит маблағи ажратилишига қарор қилинди. Ушбу хайрли тадбирларда банкнинг вилоят филиаллари ҳам фаол иштирок этмоқда.

Кези келганда яна бир нарсани алоҳида таъкидлаш жоиз. Юртимиз ички истеъмол бозорини сифатли озик-овқат маҳсулотлари билан тўлдиришда ўзаро молиявий ҳамкорлик жуда қўл келаётди. Жорий йилда ана шу мақсадлар учун 9 млрд. 586 млн. сўм миқдоридан кредит сармоғлари йўналтирилган. Айтиш мумкин, ноозик-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш ҳам эътибордан четда қўлаётгани йўқ. Соҳа тараққиёти учун ҳозиргача 10 млрд. 266 млн. сўм миқдоридан кредит маблағи йўналтирилди. Зеро, мақсадлар муштараклиги ютуқлар гаровидир.

Дарҳақиқат, молия бозоридан қарийб саккиз йилдан буён фаолият юритиб келаётган «Кредит Стандарт банк» тараққиёт сари шахдам одим ташламоқда. Миждозларга юксак талаблар даражасида хизмат кўрсатиш, ислохотларни чуқурлаштиришга муносиб ҳисса қўшиш аҳил жамоанинг эзгу широгига айланган. Эришилган дастлабки натижалар жорий йил барча соҳалар бўйича муносиб яқунлашидан далолат бериб турибди.

Саҳифани Н.ТОШЕВ,
Ш.НАЗАРОВ ва
А.МУЗАФАРОВ
тайёрлади

Қўлай ва тезкор



МАМЛАКАТИМИЗДА АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ИҚТИСОДИЙ ИСЛОХОТЛАРНИНГ ҲОЗИРГИ БОСКИЧИДА АҲОЛИНИНГ БАНКЛАРГА БЎЛГАН ИШОНЧИ ТОБОРА ОШИБ БОРМОҚДА. ЗЕРО, МОЛИЯ МУАССАСАЛАРИ ТОМОНИДАН ХИЗМАТ МАДАНИЯТИНИ ОШИРИШГА КАТТА ЭЪТИБОР ҚАРАТИЛАЯПТИ

Пластик карточкалар муомалага киритилганига ҳали унча кўп вақт ўтмаган бўлса-да, ушбу «электрон ҳамён» аллақачон кенг омманинг ишончини қозониб улгурди. Жумладан, хусусий очиқ акциядорлик-тижорат «Универсалбанк» томонидан 20 миңга яқин пластик карточка муомалага киритилган бўлиб, жойлардаги 520 дан зиёд терминаллар электрон хисоб-китобга «шай». Айтиш мумкин, ушбу замонавий хизматни янада такомиллаштириш, миждозлар учун қўлайликлар яратиш чоралари кўрилмоқда. Гавжум жойлар, ташкилот ва корхоналар, мини банклар, махсус кассаларда хизмат кўрсатиш асосан пластик карточкалар орқали ташкил этилаёпти. Бу эса терминаллар тизими босқичма-босқич шаклланаётганидан далолатдир. Ҳозирги кунда 20 га яқин ёнилги қўйиш шохобчаси, 250 дан ортиқ озик-овқат дўкони, 30 дан зиёд умумий овқатланиш корхонаси, 20 та авиакасса, шунингдек, кўплаб дорихона, аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш шохобчаларида хисоб-китоб жараёни янги

Эндиликда пластик карточка орқали нафақат йирик шаҳарлар, балки олис туманларда ҳам бемалол хисоб-китоб қилиш имконияти мавжуд. У бўлган жойда ҳамёнингиз хавфсизлиги ҳақида ташвишланишга асло ҳожат йўқ. Қолаверса, пластик карточка қимматли вақтингизни тежайдиган муҳим восита ҳамдир.

Эндиликда пластик карточка орқали нафақат йирик шаҳарлар, балки олис туманларда ҳам бемалол хисоб-китоб қилиш имконияти мавжуд. У бўлган жойда ҳамёнингиз хавфсизлиги ҳақида ташвишланишга асло ҳожат йўқ. Қолаверса, пластик карточка қимматли вақтингизни тежайдиган муҳим восита ҳамдир. Нақд пулсиз хисоб-китоб инфратузилмаси ривожлангани сари хизмат кўрсатиш қўламли кенгаймоқда. «Универсалбанк»

жамоаси ҳам бу хайрли ишдан четда қўлаётгани йўқ. Жумладан, банкнинг Тошкент шаҳар филиали пластик карточкалар бўлими билан савдо-сотик ва сервис корхоналари ўртасида харид қилинган товар ёки хизматларга чегирма бериш тўғрисида ўзаро келишувга эришилган. Банк миждозларига карта хисоб рақамиди маблағлардан чекланган миқдорда фойдаланиш имконини беради.

Банк жамоаси янги лойиҳалар устида тинимсиз изланаёпти.

Ҳақиқатан ҳам, дунё бозорида шу пайтга қадар мўл-кўл бўлиб келган дон маҳсулотлари тақчиллигининг пайдо бўлиши истеъмоладон маҳсулотлари нархининг кескин ошишига сабаб бўлди. Жаҳон оммавий ахборот воситаларида эса озиқ-овқат, айниқса, бугдой ва гуруч баҳосининг муттасил ўсиши барча давлатлар учун бирдек муаммага айланаётганига алоҳида эътибор қаратила бошланди

Файзулло АБДУЛБОКИЕВ

Шунинг баробарида табиат инжиқликлари, айниқса, иқлим иссиши ва сув тошқинлари минглаб гектардаги майдонларни яроқсиз аҳволга келтириб қўйди. Бу ноҳуш ҳолат заминимиздаги ижтимоий вазиятга ҳам салбий таъсир кўрсатмай қолмапти. Тан олиш керак, ҳар йили дунё бўйлаб минглаб гектар майдонлардаги унумдор ерлар ҳажми камайиб бораёпти. Қурғоқчилик, шўрланиш, чўлланиш ва бошқа қатор омиллар ерларни ўлик чўллаларга айлантириш баробарида етиштирилган ҳосилни ҳам йўққа чиқарапти. Шунинг учун халқаро ташкилотлар икки йил аввалгидек, дон маҳсулотлари нархининг ўсиши борасида ваҳимали баёнотларни тарқата бошладилар. БМТнинг оғоҳлантиришича, яқин йилларда озиқ-овқат нархлари, айниқса, гуруч ва шакер нархи 1,5 баробарга қимматлашади. Бунинг БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти биринчи навбатда ривожланаётган давлатларда аҳоли сони ошаётганлиги билан, иккинчидан, тобора талаб ошаётган буюмнинг олиш-сотиш ружу қўйилаётгани билан изоҳламоқда. Бундай ҳолатларнинг олдини олиш учун эса ривожланаётган давлатларда майда қишлоқ хўжалиқлари ва фермерларни рағбатлантириш лозимлиги таъкидланапти.

Маълумки, 2010 йилнинг июнидан бери қашшоқлик остонасида кун кечираётган одамлар сони дунёда 44 миллионга кўпайди. АҚШ Давлат Департаменти маълумотларида эса 2007 йилдан 2009 йилгача ер юзида 60 дан ортқ очлик исёнлари юз бергани тилга олинади. БМТ таҳлилчиларининг маълум қилишларича, нарх-навоининг ўсиб бораётгани ҳаммадан кўра Осиё, Африка ва Жанубий Америкадаги ривожланаётган давлатларга, айниқса, Уганда, Мали, Нигер, Сомали, Қирғизистон, Тожикистон, Гондурас, Гватемала ва Гаитига катта хавф солмоқда. Энг ёмон вазият бир неча йилдан бери ички урушлардан азият чекаётган Сомалида кузатилаётган. Агар фавқулодда ёрдам кўрсатилмаса, мамлакатнинг 750 минг нафар аҳолиси очлик қаршисида қолиши мумкин. Ваҳоланки, БМТ жорий йилнинг июлидаёқ Сомалини фалокат ҳудуди, деб эълон қилган эди. Чунки очлик мамлакатнинг 8 вилоятидан 6 тасини қамраб олгани шундай ҳулоса чиқаришга сабаб бўлган.

Бугдой етказиш масаласида Россия ҳукуматининг четга бугдой сотмаслик ҳақидаги қарори ҳам жаҳон озиқ-овқат бозорларида худ-



Навбатдаги синов

ЖАҲОН ОЗИҚ-ОВҚАТ ДАСТУРИ МАЪЛУМОТЛАРИДА АЙНИ ПАЙТДА ДУНЁНИНГ 80 ТА МАМЛАКАТИДА 73 МИЛЛИОН КИШИ ФАВҚУЛОДДА ОЗИҚ-ОВҚАТ ЁРДАМИГА МУҲТОЖЛИК СЕЗАЁТГАНИ, ЕР ЮЗИ АҲОЛИСИНИНГ 1 МИЛЛИАРДДАН КЎПРОФИ ЭСА ОЧ-НАҲОР КҮН КЕЧИРАЁТГАНИ ТАЪКИДЛАНЯПТИ

лик билан акс-садо берди. Яъни, дунё бугдой бозорининг маркази бўлган Чикагода ярим асрдан бери биринчи мартаба бир куннинг ўзида нарх-наво 8 фоиз ўсди. Европада эса бу кўрсаткич 10 фоизни ташкил этди. Бироқ Москва-нинг бугдой экспортига нисбатан чекловларни олиб ташлагани хавотирларни бироз псайтиргани билан жаҳондаги умумий вазиятга таъсир кўрсатмади.

Таҳлилчиларнинг фикрича, аҳвол шу тарзда давом этса, 2008 йилги озиқ-овқат инкирози каби дунёнинг турли ҳудудларида очарчилик исёнлари кўпайиши мумкин. Негаки, қурғоқчиликдан улкан талофат кўрган Россия ва Шарқий Европанинг бир қатор мамлакатлари ортдан Европа Иттифоқи ҳам ҳосил чўғи аввалгидек бўлмаслигини эълон қилди. Шундоқ ҳам китъа нашрларининг биринчи саҳифаларидан истеъмоладон бозоридаги эҳтимолий кескинликлардан тортиб озиқ-овқат маҳсулотларининг айрим турлари етишмовчилигига бўлган бир-бирдан ваҳимали хабарлар ўрин ола бошлади. Кузатувчиларнинг фикрича, маҳсулотлар тақчиллиги кузатилмаса-да, нархлар кескин ошиши мумкин. Мана шундай тушунлик соясида дон бўйича бутунжаҳон кенгаши Европа мамлакатларида ҳосилдорликка етган талофот миқдори ҳақидаги маълумотларни эълон қилди. Унга кўра, Францияда қишлоқ хўжалигидаги ҳосилдорлик 10, Германияда 20, Италияда 15, Польшада 20 фоизга кам бўлган.

Хуллас, БМТ экспертларининг таҳминлари бўйича гуруч, бугдой ва маккажўхори нархларининг ўсиш динамикаси хавотирлидир. Яъни, нархлар ўсиб боравериши баробарида маҳсулотларга бўлган талаб етиштирилган ҳосилга нисбатан ошаётганлиги эътиборга олинади. Энг ёмони — дон захиралари, айниқса, бугдой ва гуруч ҳосили сўнгги 10 йилдан

бери энг паст даражага тушиб қолди. Вокелликни чуқур ўрганган дунёнинг етакчи иқтисодчилари остонамизда хавф солиб турган жаҳон озиқ-овқат инкирози сабаб бўлаётган бир неча омилларни тилга олмоқдалар. Улар орасида иқтисодий ва экологик сабаблар алоҳида ажралиб туради. Хусусан, сўнгги 50 йилдан бери қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш ҳажми ўсгани ҳолда агробизнес услубларининг ўзгармай қолиши нафақат майда фермерларга, балки атроф-муҳит ва экологик бақарорликка ҳам мисли кўрилмаган даражада зарба берган. Айни пайтда қишлоқ хўжалигининг келажаги иқтисодий, ижтимоий ва экологик муаммоларнинг қай даражада ҳал этилишига боғлиқлигини ҳам унутмаслигимиз керак. Айниқса, охириги 40 йилдан бери қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришда антропоген технологияларнинг қўлланилиши оқибатида (аҳоли сони 2 миллиардга кўпайди) сайёрамиздаги унумдор ерларнинг учдан бир қисми яроқсиз аҳволга келиб қолган.

Шунинг учун ҳам аграр соҳани ислоҳ қилиш, уни замонавий, зарарсиз технологиялар билан таъминлаш барча мамлакатлар олдида турган энг долзарб вазифалардан бирига айланди. Чунки ер аҳолиси сони кун сайин ошаётган бораёпти. Айниқса, иккинчи жаҳон урушидан кейин дунёнинг деярли барча мамлакатларида «демографик портлаш» кузатиляпти. Масалан, 1945 йилда Ер юзи аҳолиси сони 2,5 млрд. нафарни ташкил этган бўлса, 2007 йилда бу рақам 6,4 млрд.дан ошаётган кетди. Яъни, сайёрамиз аҳолиси сони 60 йилда 3,5 млрд. нафарга ўсди. Таҳминларга кўра, 2050 йилга бориб аҳоли асосан Осиё, Африка ва Лотин Америкаси ҳисобига 1,4 мартаба кўпаяди. Бу эса ўз-ўзидан қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари унумдорлигини замонавий тех-

нологиялар асосида оширишни талаб этади. Шу нукта назардан ХВЖ, Жаҳон банки ва бошқа халқаро ташкилотлар Осиё ва Африка мамлакатларида озиқ-овқат етишмовчилигига қишлоқ хўжалиги тизимининг эскиргани сабаб бўлмоқда, деган ҳулосага келдилар.

Вокелликка янада чуқурроқ ёндашсак, қимматчилик ортида бошқа сабаблар борлигига ҳам амин бўламиз. Биринчидан, экин майдонларини суғоришга мўлжалланган сувлар эндиликда кўпроқ саноат ва ўсиб бораётган шаҳарлар аҳолиси эҳтиёжини қондиришга сарфланапти. Иккинчидан, Покистон, Хиндистон, Хитой каби мамлакатлардаги сув тошқинлари ҳосилни буткул нобуд қилди ёки унумдорликни псайтириб юборди.

Бундай вазиятдан, айниқса, озиқ-овқатнинг асосий қисмини четдан сотиб олувчи давлатлар, хусусан, Африка мамлакатлари қаттиқ жабр кўрмоқда. Мавжуд аҳолини етиштириш учун китъадаги давлатларнинг ҳукуматлари озиқ-овқат импортини оширишга ҳаракат қилаётган бўлса-да, бюджетнинг бундай синовларга дош бериши амри маҳол. Маълумотларга кўра, ривожланаётган давлатлар жорий йилда хориждан озиқ-овқат харид қилишга ўтган йилдагига нисбатан 10 фоиз миқдорда кўп маблағ сарфлашга мажбур бўладилар. Бошқача айтганда, озиқ-овқат импорти учун сарфланиши кутилаётган маблағ 400 млрд. долларга етиши мумкин. Агар вазият шу тарзда давом этса, дунёда очлар ва тўқлар ўртасидаги тафовут чуқурлашиб бораверди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти томонидан эълон қилинган маълумотларга кўра, ҳар қуни сайёрамизда қашшоқлик ва очарчиликдан 25 минг киши ҳалок бўлмоқда. Агар аср вабоси, дея атаётган ОИТС хасталигидан қунига 6 минг киши ҳаётдан кўз юмаётган-

нини эътиборга олсак, очарчилик ва қашшоқликнинг кўлами янада яққол намоён бўлади. Мутахассислар ва шарҳловчиларнинг таъкидлашларича, очликда кун кечираётганларнинг аксариятини, яъни 60 фоиздан кўпрогини аёллар, 25 фоизини эса болалар ташкил этмоқда. Бу ҳар 5 сонияда бир гўдак очлик қурбонига айланмоқда, деганидир.

Шарқий Африкада етиштирилган ҳосилнинг камлиги ва турли урушлар оқибатида 15 миллион киши том маънодаги очарчиликка рўбарў келаётган. Узоқ йиллик қарама-қаршилик шундоқ ҳам оғир азобларни бошдан кечираётган Суданнинг миллионлаб фуқаролари тақдирига оид хавотирларни кучайтирмоқда.

Африка жанубида ички нархларнинг юқорилиги, импортининг ўта паст кўрсаткичлари шундоқ ҳам турли касалликлардан нобуд бўлаётган, ўз даромадларининг 80 фоизини фақатгина озиқ-овқатга сарфлаётган 8,5 миллион фуқаронинг ҳаётини хавф остида қолдиргани ҳақида халқаро жамоатчилик бонг ураётгани бежиз эмас.

Дунёнинг энг қудратли давлати саналган АҚШда ҳам бойлар ва камбағаллар ўртасидаги тафовут ошаётганлиги турли норозиликларни келтириб чиқармоқда. Йирик корпорацияларнинг очқўзчилигига қарши жамоатчилик ҳаракати чиқишларининг авж олгани фикримизга мисол бўлиши мумкин. "Уолл Стритни босиб ол" шiori остида Нью-Йоркда бир неча ҳафта аввал нисбатан кичикроқ норозилик акцияларидан бошланган ушбу ҳаракат энди ўнлаб шаҳарларга ҳам ёйилди. Намойишчилар оддий одамлар ҳисобидан давлат қишлоқ чўнтагини тўлдирishi имконини бераётган молиявий тизимга нисбатан ўз норозилиklarини билдирмоқдалар. Шу ҳафта бошда эса қасба уюмлари норозилик ҳаракатига қўшилишларини маълум қилишди.

Расмий руҳсати бўлмаслигига қарамасдан, Уолл Стритга туташ кўчаларда "Одамлар даромад манбаи эмас" ва "Уруш ўрнига иш жойи ярат" каби шiorлар кўтарган намоийишчилар сафига ёшлар, пенсионерлар, талабалар, ишчилар ва ишсизлар ҳам қўшилди. Уларнинг барчаси мавжуд молиявий тизим фақатгина бойлар фойдасига хизмат қилаётганини таъкидламоқдалар.

Бундай норозиликларга Америкада иқтисодий тафовутнинг кенгайётгани ҳам сабаб бўлмоқда. Чунки айни пайтда Фарбдаги энг ривожланган давлатлар орасида бойлар билан камбағаллар ўртасидаги фарқ борасида АҚШ биринчи ўринни эгалламоқда.

Бир сўз билан айтганда, жаҳон ҳамжамияти яна бир жиддий синов остонасида турибди. Бу, албатта, инсониятни ягона ҳулосага, аввало, тинчлик ва бақарорликнинг кадрига етиш, ички ва халқаро муносабатларга адолатли, ўзаро манфаатларга асосланган сиёсат юритишга чорламоқда.

Украина

Янги қонуннинг юлига алоқаси йўқ

Украина Олий Радаси қатор иқтисодий жиноятлар учун қўлланиладиган жазони енгиллаштирувчи қонун лойиҳасини биринчи ўқишда қабул қилди. Бироқ унга мамлакат собиқ бош вазири Юлия Тимошенконинг "газ иши" бўйича жиноий жавобгарликдан ҳалос бўлиши билан боғлиқ тузатишлар киритилмай қолди. Ваҳоланки, муҳолифат мамлакат президентидан Тимошенко ишидан жиноят кодексининг 365-моддасини (ҳокимият ва хизмат ваколатларини ошириб юбориш) чиқариб ташлашни назарда тутувчи қўшимчаларни қонун лойиҳасига киритилишини сураган эдилар. Мазкур тузатишлар маъқулланганида собиқ давлат арбоби суд залининг ўзидек озоод этилиши мумкин эди.

Маълумки, регламентга мувофиқ, Украина парламенти Тимошенко иши юзасидан тузатишлар киритиш ҳуқуқига эга. Эслаб ўтамиз, 11 октябрда Киев шаҳрининг Печерск туман суди ҳукмига кўра, Ю.Тимошенко етти йилга озодликдан маҳрум этилган. Уни Россия билан табиий газ бўйича 2009 йили имзоланган шартномаларда ўз ваколатларини суистеъмоладон қилиб, "Нафтогаз" компаниясига 187 миллион АҚШ доллари миқдорда зарар келтирилганлиги айбдор, деб топилди.



АҚШ

Гарвард энди чемпион эмас

Дунёга машҳур университет кейинги 8 йил ичида илк бор сайёранинг энг биринчи илм даргоҳи мақомидан айрилди. Шу тариқа Times Higher Education номли энг нуфузли олий ўқув юртлари рейтингининг биринчи погонасини бирмунча ёш ҳамда ўта тор мутахассисликларга мўлжалланган Калифорния Технология институти эгаллади. Гарвард эса ҳатто иккинчи ўринни ҳам Стэнфорд университетига билан баҳам қилишга мажбур бўлди. Буюк Британия олий ўқув юртлари орасида эса Оксфорд Кембридждан юқори натижани кўлга киритган.



Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партияси Сийёси Кенгаши Иқроия қўмитаси ҳимда партиянинг парламент кўйи палатасидаги фракцияси Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты Ф.Омонкулова отаси **НАЗАРҚУЛ** отанинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

О'зЛиДеП Сийёси Кенгаши Иқроия қўмитаси партиянинг Хоразм вилояти Хазорасп туман кенгаши раисининг биринчи ўринбосари — аппарат раҳбари **МУҚДДАС АЗИЗМЕТОВА**нинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига ҳамдардлик изҳор этади.

«XXI asr» ижтимоий-сийёси газетаси жамоаси Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты Ф.Омонкулова отаси **НАЗАРҚУЛ** отанинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ЭЪЛОН

ҲУРМАТЛИ ТАДБИРКОР ВА ИШБИЛАРМОНЛАР! «ARSH SAVDO — ELIT» МЧЖ ОЧИҚ АУКЦИОН САВДОСИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Аукцион савдосига ОАТБ «Қишлоқ қурилиш банк» Кўргонтепа филиалининг буйруғига ҳамда ОАТБ «Қишлоқ қурилиш банк» Кўргонтепа филиали бошқарувчисининг 2011 йил 04 октябрдаги 316-сонли алоқа хатига асосан Андижон вилояти, Кўргонтепа тумани, Муқумий кўчаси 100-уйда жойлашган ОАТБ «Қишлоқ қурилиш банк» Кўргонтепа филиалига қарашли 2009 йилда ишлаб чиқарилган «Матиз» русумли давлат белгиси 60 560 ЖАА бўлган автотранспорт воситаси 11 433 000 (Ҳ бир миллион тўрт юз ўттиз уч минг) сўм бошланғич баҳода кўйилмоқда.

Аукцион савдоси 2011 йил 15 ноябрь куни соат 15.00 да, ушбу кунда аукцион савдоси бўлиб ўтмади, деб эътироф этилган тақдирда такрорий аукцион савдоси 2011 йил 16,17,18,19 ноябрь кунлари соат 11.00 да Андижон шаҳар, А.Навоий шоҳ кўчаси 30-уй, 215-хонада бўлиб ўтади.

Аукцион савдосида қатнашиш учун талабгорлар мулк бошланғич баҳосининг 15 фоиз миқдорда гаров пулини ТИФ «Миллий банк» Андижон шаҳар бўлимининг 20208000904456131001 ҳисоб рақамига МҒО: 00074, ИИН: 205987298 тўлашлари шарт. Савдода иштирок этиш учун талабгорлардан аризалар қабул қилиш эълон чоп этилган кундан бошлаб ҳар кун (дам олиш ва байрам кунларидан ташқари) ва аукцион савдоси ўтказилишидан 1 (бир) соат олдин 14.00 га қадар Андижон шаҳар, А.Навоий кўчаси 30-уй, 215-хонада қабул қилинади.

Савдода қатнашиш учун жисмоний шахслар паспорт нусхаси, юридик шахслар жамяят Низоми ва таъсис ҳужжатлари, агар ваколатли шахс қатнаша, белгиланган тартибда берилган ишончнома тақдим қилиши лозим.

Қўшимча маълумот учун манзилимиз:
Андижон шаҳри, А.Навоий шоҳ кўчаси 30-уй, 215-хона
Тел: 8(374) 606-88-81, 269-88-81, 700-88-81
Гувоҳнома №00126

